

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

PLAN PRACY

WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

NA ROK 2009

Uzgadniam
WOJEWODA PODKARPACKI

Mirosław Karapyta

DYREKTOR WYDZIAŁU
ŚRODOWISKA I ROLNICTWA

Rafał Kuch

Rzeszów, grudzień 2008

PLAN PRACY
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY
ŚRODOWISKA W RZESZOWIE
NA ROK 2009

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	3
2. PLAN PRACY WYDZIAŁU INSPEKCJI	4
3. PLAN PRACY WYDZIAŁU MONITORINGU	25
4. PLAN PRACY LABORATORIUM.....	36
5. PLAN PRACY W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ	38
6. PROJEKT PLANU DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH NA ROK 2009..	40
7. PLAN SZKOLEŃ.....	45
8. PLAN KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	48
9. ZAMIERZENIA ORGANIZACYJNE	53

1. WPROWADZENIE

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie działa na obszarze województwa podkarpackiego, wchodząc w skład zespolonej administracji rządowej województwa.

Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje w imieniu Wojewody Podkarpackiego zadania i kompetencje określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska i przepisach odrębnych. Inspekcją Ochrony Środowiska kieruje Główny Inspektor Ochrony Środowiska, który jest centralnym organem administracji rządowej.

Aparatem pomocniczym Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w skład którego wchodzi Delegatury w Jaśle, Przemyślu i Tarnobrzegu.

Obowiązek opracowania rocznego planu pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie wynika z postanowień Zarządzenia Wojewody Podkarpackiego nr 188/03 z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie ustalenia zakresu i form zwierzchnictwa Wojewody Podkarpackiego nad zespoloną administracją rządową w województwie (ze zmianą z dnia 23 czerwca 2005 r.), opartych na ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie.

„Plan Pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009” został przygotowany przy uwzględnieniu szeregu dokumentów determinujących działalność Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym m. in.:

- „Polityki ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”,
- „Ogólnych kierunków działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska na lata 2007-2013” określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2009 r., zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- Określonych przez Ministra Środowiska obowiązków raportowania do Komisji Europejskiej wynikających m.in. z Traktatu Akcesyjnego,
- Planów i programów środowiskowych szczebla krajowego i wojewódzkiego oraz regionalnego,
- Wyników oceny stanu środowiska, zawartych w raporcie „Stan środowiska w województwie podkarpackim w latach 2000-2007”,
- Danych zawartych w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska, oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli.

Tak jak w poprzednich latach, w planie pracy uwzględnione zostały także główne priorytety polityki ekologicznej województwa podkarpackiego zawarte w „Programie ochrony środowiska dla Województwa Podkarpackiego”, uchwalonym przez Sejmik Województwa Podkarpackiego. W odniesieniu do planu pracy Wydziału i działów Inspekcji w znacznej mierze wykorzystano spostrzeżenia i wnioski, wypracowane w rezultacie Projektu PL 0100 finansowanego w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego pt. „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

W procesie planowania uwzględniono możliwości organizacyjne i finansowe Inspektoratu. Wzięto także pod uwagę zmiany, jakie planowane są w związku z kontynuacją reformy administracji publicznej, reformy finansów publicznych oraz nowymi regulacjami w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej.

2. PLAN PRACY WYDZIAŁU INSPEKCJI

Wstęp

„Plan pracy Wydziału Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009” obejmuje zadania Wydziału i Działów Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu i jego Delegatur i stanowi integralną część „Planu Pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009”, obejmującego zadania wszystkich komórek merytorycznych. Przy pracy nad „Planem...” zostały uwzględnione Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/331/WE przewidujące minimalne kryteria kontroli w zakresie ochrony środowiska w państwach członkowskich oraz Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w prawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie przeglądu zalecenia 2001/331/WE. W „Planie...” uwzględniono także założenia, wynikające z „Polityki ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2008r.

„Plan pracy Wydziału Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009” w obecnej formule został przygotowany po raz pierwszy. Jego forma oraz zakres informacji uwzględniają dotychczasowe wyniki, uzyskane w ramach Projektu PL 0100, Norweskiego Mechanizmu Finansowego „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

1. Zakres planu pracy Wydziału Inspekcji

1.1. Ramy czasowe i terytorialne

Inspekcją Ochrony Środowiska kieruje Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Działa na obszarze całego kraju w ramach nadzoru i koordynacji działań wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska.

Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie działa na obszarze województwa podkarpackiego, wchodząc w skład zespolonej administracji rządowej tego województwa. Wykonuje zadania i kompetencje określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska i przepisach odrębnych. Aparatem pomocniczym Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w skład którego wchodzi ponadto Delegatury w Jaśle, Przemyślu i Tarnobrzegu.

„Plan pracy Wydziału Inspekcji” obejmuje rok 2009, z niektórymi zadaniami kontrolnymi i sprawozdawczymi dotyczącymi także lat ubiegłych.

1.2. Zadania z zakresu przeprowadzania inspekcji

W działalności Wydziału i Działów Inspekcji w 2009 r. powinny zostać uwzględnione między innymi następujące dokumenty:

- „Ogólne kierunki działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska na lata 2007-2013”,
- „Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2009 r.”,
- obowiązki monitoringowe i kontrolne oraz obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej, wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego, określone przez Ministra Środowiska,

- plany i programy środowiskowe szczebla krajowego – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Krajowy Program Ochrony Środowiska, Krajowy Program Gospodarki Odpadami.

Za działania priorytetowe Inspekcji Ochrony Środowiska na rok 2009 uznano przede wszystkim:

- wdrażanie do praktyki działania Inspekcji rozwiązań wypracowanych w ramach Projektu polsko-norweskiego PL0100,
- zwiększenie skuteczności działania wszystkich służb zaangażowanych w kontrole międzynarodowego przemieszczania odpadów (grupa G-5),
- dokonanie oceny przestrzegania warunków pozwoleń zintegrowanych w wybranych branżach,
- zapewnienie wysokiej jakości danych dla potrzeb operacyjnego zarządzania środowiskiem, w tym modernizacja wyposażenia laboratoriów i sieci pomiarowych WIOŚ,
- opracowanie, na podstawie zweryfikowanych danych, rocznego raportu w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (PRTR),
- wdrażanie nowych regulacji prawnych, wynikających między innymi z ustaw związanych z dokończeniem reformy administracji publicznej oraz z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- doskonalenie zawodowe pracowników Inspekcji.

W dokumentach, opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, zawierających wskazania do uwzględnienia w rocznych planach pracy, określone zostały zadania o charakterze ogólnokrajowym, które powinny zostać zrealizowane na terenie działalności poszczególnych wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w 2009 r.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wskazał **15** najważniejszych zadań do uwzględnienia w 2009 r. w działalności kontrolnej. Na podstawie „Wytycznych do planowania działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na 2009 r.” oraz po uwzględnieniu zidentyfikowanych na terenie województwa podkarpackiego, problemów w obszarze środowisko, opracowana została *Tabela 5. Kontrole planowe – priorytety, cele, zadania* oraz *Tabela 6. Kontrole pozaplanowe na podstawie dokumentacji bez wyjazdu w teren, kontrole inne niż typowe w terenie.*

Ponadto na rok 2009 Główny Inspektor Ochrony Środowiska określił **62** zadania na poziomie krajowym i regionalnym do uwzględnienia w działalności inspekcyjnej, nie związanej z prowadzeniem typowych kontroli. Na tej podstawie została opracowana *Tabela 7. Inne działania – nie związane z kontrolami; harmonogram obowiązków sprawozdawczych WIOŚ Rzeszów* oraz *Tabela 8. Inne zadania.*

Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska działają w oparciu o obowiązujące przepisy krajowego i wspólnotowego prawa materialnego z obszaru środowisko oraz prawa administracyjnego. Opracowany na podstawie aktów prawnych, obowiązujących w dniu 20 października 2008r. „Wykaz zadań i kompetencji Inspekcji Ochrony Środowiska” zawiera 268 pozycji. W szczególności pozycja 39.) tego wykazu, dotycząca kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym użytkowaniu zasobów przyrody odnosi się do 34 dyrektyw i rozporządzeń Wspólnoty Europejskiej.

W dziedzinie prawa wspólnotowego obowiązują przepisy z obszaru środowisko: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy, które nie zostały przeniesione do prawodawstwa krajowego, decyzje Komisji Europejskiej oraz wyroki Trybunału Sprawiedliwości. W sumie obowiązuje ponad 300 aktów prawa wspólnotowego, zawierających zadania kontrolne lub monitoringowe z zakresu ochrony środowiska.

1.3.Struktura organizacyjna

Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska realizuje swoje zadania inspekcyjne na obszarze całego województwa za pomocą Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w skład którego wchodzi:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie – Wydział Inspekcji, który w szczególności działa na terenie następujących jednostek terytorialnych: miasto Rzeszów i powiaty: rzeszowski, dębicki, leżajski, łańcucki, ropczycko – sędziszowski i strzyżowski,
- Dział Inspekcji w Delegaturze WIOŚ w Jaśle, który obejmuje swoim terenem działania: miasto Krosno i powiaty: bieszczadzki, brzozowski, jasielski, krośnieński, leski i sanocki,
- Dział Inspekcji w Delegaturze w Przemyślu, który obejmuje swoim terenem działania: miasto Przemyśl i powiaty: jarosławski, lubaczowski, przemyski i przeworski,
- Dział Inspekcji w Delegaturze w Tarnobrzegu, który obejmuje swoim terenem działania: miasto Tarnobrzeg i powiaty: kolbuszowski, mielecki, nizański, stalowowolski i tarnobrzeski.

Bezpośredni nadzór nad pracą działów inspekcji w delegaturach sprawują Kierownicy Delegatur. Natomiast Naczelnik Wydziału Inspekcji w Rzeszowie koordynuje, nadzoruje i kontroluje w zakresie merytorycznym pracę inspektorów w Wydziale Inspekcji w Rzeszowie oraz działów w delegaturach. Więcej informacji na temat struktury organizacyjnej i podziału kompetencji wewnątrz Wojewódzkiego Inspektoratu znajduje się w „Regulaminie organizacyjnym Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie”, który jest dostępny na stronie internetowej, pod adresem www.wios.rzeszow.pl.

Zasięg terytorialny

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Delegatur

2. Środowisko, czynności i instalacje

Charakterystyka województwa podkarpackiego pod względem stanu środowiska, problemów środowiskowych, sytuacji społeczno-gospodarczej, oraz instalacji, które wzięto pod uwagę podczas tworzenia „Planu pracy Wydziału Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009” zostały przedstawione w opracowaniu „Stan środowiska w województwie podkarpackim w latach 2000 – 2007”, które jest dostępne na stronie internetowej Inspektoratu: www.wios.rzeszow.pl

3. Zamierzenia planowane na rok 2009

3.1. Metoda oceny ryzyka

Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie określił zasady podziału instalacji pozostających w ewidencji WIOŚ, będących przedmiotem kontroli. Zasada podziału instalacji opiera się na:

- częstotliwości kontroli,
- ryzyku związanym ze środowiskiem.

Przyjętych zostało pięć kategorii ryzyka:

1. Kategoria I – ryzyko najwyższe – kontrole co roku, w tym:
  - zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZDR),
  - stacje demontażu pojazdów,
  - zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - instalacje IPPC, których dotyczy Traktat Akcesyjny,
  - zakłady, które przetwarzają odpady sprowadzone z zagranicy, wymagające pozwolenia zintegrowanego,
  - wielkoprzemysłowe ферmy tuczu trzody chlewnej wymagające pozwolenia zintegrowanego;
2. Kategoria II – ryzyko wysokie – kontrole co dwa lata lub rzadziej, w tym:
  - zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZZR),
  - zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 PEiR w sprawie PRTR, inne niż zaliczone do kategorii I,
  - oczyszczalnie ścieków powyżej 2000 RLM,
  - instalacje eksploatowane bez wymaganych pozwoleń, zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe,
  - zakłady nie spełniające warunków pozwoleń, zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe,
  - zakłady nie realizujące zarządzeń pokontrolnych, zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe;
3. Kategoria III – ryzyko średnie – kontrole raz na trzy lata lub rzadziej, w tym:
  - pozostali potencjalni sprawcy poważnych awarii, inni niż zaliczeni do kategorii I i II,
  - oczyszczalnie ścieków poniżej 2000 RLM,
  - składowiska odpadów oraz spalarnie odpadów inne niż zaliczone do kategorii I i II,
  - zakłady, które uzyskały nowe pozwolenie określające zakres i warunki korzystania ze środowiska, zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na

środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe, lub wynika z postanowienia odpowiedniego organu ochrony środowiska,

- zakłady, które są powodem uzasadnionych interwencji, zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe, lub wynika z postanowienia odpowiedniego organu ochrony środowiska,
- podmioty prowadzące odzysk odpadów, zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe, lub wynika z postanowienia odpowiedniego organu ochrony środowiska;

4. Kategoria IV – ryzyko niskie – kontrole raz na cztery lata lub rzadziej, w tym:

- zakłady inne niż zaliczone do kategorii I, II i III, które wymagają uregulowania formalno-prawnego korzystania ze środowiska w formie decyzji administracyjnej,
- zakłady podlegające kontroli w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową,
- zakłady podlegające kontroli w zakresie zawartości siarki w paliwie,
- zakłady podlegające kontroli w zakresie kontroli rynku.

Pozostałe instalacje będące w ewidencji WIOŚ zostały zaklasyfikowane do kategorii V. Instalacje te, co do zasady, nie są objęte planowaniem, tym niemniej mogą zostać włączone do planu z innych powodów (cykle kontrolne, wnioski organów, wymagania UE itp.).

W ramach poszczególnych kategorii ryzyka dokonuje się oceny ryzyka w oparciu o wyniki analizy wielokryterialnej. Zasady oceny ryzyka i doboru zakładów do kontroli zostały wypracowane w ramach Projektu PL0100, w którym Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie uczestniczył jako jeden z dwóch inspektoratów pilotażowych. Zasady te zostały zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i znajdują się wśród dokumentów Projektu.

Po zastosowaniu analizy wielokryterialnej w skali 5-stopniowej, uzyskana punktacja zakładów w „rankingu” została przedstawiona w Tabeli 1.

Tabela 1. Punktacja zakładów w „rankingu” po zastosowaniu analizy wielokryterialnej

Ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej	Uciążliwość dla środowiska				
	bardzo duża	duża	średnia	mała	bardzo mała
bardzo duże	275	220	165	110	55
duże	220	176	132	88	44
średnie	165	132	99	66	33
małe	110	88	66	44	22
bardzo małe	55	44	33	22	11

W 2008 r. dokonano oceny ryzyka za pomocą analizy wielokryterialnej dla instalacji zaklasyfikowanych do kategorii II i III, ponieważ wszystkie instalacje z kategorii I, niezależnie od skali ich wpływu na środowisko, muszą z mocy prawa zostać poddane kontroli raz w roku.

Instalacje z kategorii IV zostały przewidziane do oceny w 2009 r.

Co do zasady, zaliczenie instalacji do poszczególnych kategorii ma charakter zmienny. W miarę ograniczania wpływu na środowisko, wdrażania systemów zarządzania środowiskowego, może nastąpić przemieszczanie zakładów między kategoriami.

3.2. Rezultaty oceny ryzyka

Opierając się na zasadach, wypracowanych w ramach Projektu Norweskiego, w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie dokonano klasyfikacji instalacji, znajdujących się w ewidencji Wydziału Inspekcji. Uzyskane rezultaty zawiera Tabela 2.

Tabela 2. Klasyfikacja instalacji według kategorii ryzyka w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Kategorie	Rzeszów	Jaśło	Przemyśl	Tarnobrzeg	Suma WIOŚ
Pierwsza kategoria ryzyka	26	19	7	31	83
Druga kategoria ryzyka	62	47	68	94	271
Trzecia kategoria ryzyka	49	56	76	70	251
Czwarta kategoria ryzyka	753	266	454	234	1707
Razem w kat. I-IV	890	388	605	429	2312
Piąta kategoria ryzyka	259	574	215	483	1531
Suma w delegaturze	1149	962	820	912	3843

3.3. Zasoby

Według stanu na dzień 1.01.2009 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie w komórkach inspekcyjnych zatrudnionych jest 56 osób, w tym w Wydziale Inspekcji w Rzeszowie zatrudnionych jest 22 pracowników, natomiast w Działach Inspekcji w Delegaturach odpowiednio: w Jaśle 12, w Przemyślu 11 i w Tarnobrzegu 11. W każdej Delegaturze kierownik działu i jeden pracownik (zasadniczo) nie przeprowadzają kontroli. Pracownicy ci realizują odpowiednio: kierownik – zadania koordynacyjno – doradczo – weryfikacyjne, pracownik - zadania związane z zapewnieniem dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie, prowadzeniem ewidencji i rejestrów oraz spraw natury administracyjnej. Podobne zasady stosowane są w Wydziale Inspekcji w Rzeszowie odnośnie Naczelnika oraz trzech pracowników. Dodatkowo w Wydziale Inspekcji w Rzeszowie oraz w Dziale Inspekcji w Tarnobrzegu, łącznie dwóch pracowników posiada staż pracy krótszy niż jeden rok, co ogranicza do minimum samodzielne przeprowadzanie kontroli. W Dziale Inspekcji w Jaśle 1 pracownik przebywa na urlopie bezpłatnym i 1 pracownik na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Uwzględniając powyższe ograniczenia i uwarunkowania, do ustalenia wskaźnika liczby

kontroli planowych, realizowanych przez jednego inspektora, przyjęto 40 pracowników, w tym: Wydział Inspekcji Rzeszów – 17, Delegatura w Jasle – 8, Delegatura w Przemyślu – 7, Delegatura w Tarnobrzegu – 8 inspektorów.

Tabela 3. Zasoby kadrowe Wydziału i Działów Inspekcji w 2009 r.

	Rzeszów	Jasło	Przemyśl	Tarnobrzeg	Razem WIOŚ
Naczelnik Wydziału	1	-	-	-	1
Kierownik Działu	-	1	1	1	3
Inspektor z upoważnieniem do kontroli	17	8	7 + 2*	8	40+2*
Inspektor bez upoważnienia do kontroli	4	3	1	2	10
Razem	22	12	11	11	56

* - w Dziale Inspekcji w Przemyślu dwóch pracowników stale wykonuje (nie zaliczane do kontroli planowych) zadania związane z oceną, na wniosek służb Celnych lub Straży Granicznej, towarów, mogących stanowić odpady, przemieszczanych przez granicę Polsko – Ukrainą.

Zgodnie z założeniami projektu polsko-norweskiego PL 0100, w 2009 r. czas przeznaczony na prowadzenie inspekcji przez jednego inspektora wynosi 1200 godzin w roku. W tym czasie inspektor może wykonać 26 kontroli. Uwzględniając 30 % rezerwy czasowej na prowadzenie kontroli pozaplanowych, każdy inspektor może wykonać 18 kontroli planowych. Łącznie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie może wykonać 720 kontroli planowych. W ramach kontroli planowych zostaną wykonane kontrole kompleksowe (auditowe), problemowe oraz kontrole z nadzoru rynku. W tabeli 4 przedstawiono zestawienie ilości kontroli planowych - kompleksowych, problemowych i z nadzoru rynku, z podziałem na WIOŚ w Rzeszowie i poszczególne Delegatury, w ujęciu kwartalnym.

Tabela 4. Zestawienie ilości kontroli planowych - kompleksowych, problemowych i z nadzoru rynku, z podziałem na WIOŚ w Rzeszowie i poszczególne Delegatury, w ujęciu kwartalnym.

Rodzaj kontroli	Delegatury	Planowana liczba kontroli w kwartale				Razem
		I	II	III	IV	
O charakterze kompleksowym	<i>Wydział Inspekcji w Rzeszowie</i>	12	14	12	13	51
	Dział Inspekcji w Jaśle	2	11	10	6	29
	Dział Inspekcji w Przemysłu	4	4	4	4	16
	Dział Inspekcji w Tarnobrzegu	4	6	5	5	20
	WIOŚ Rzeszów	22	35	31	28	116
O charakterze problemowym	<i>Wydział Inspekcji w Rzeszowie</i>	49	75	56	75	255
	Dział Inspekcji w Jaśle	28	29	24	34	115
	Dział Inspekcji w Przemysłu	27	28	28	27	110
	Dział Inspekcji w Tarnobrzegu	24	38	28	32	122
	WIOŚ Rzeszów	128	170	136	168	602
ŁĄCZNIE	<i>Wydział Inspekcji w Rzeszowie</i>	61	89	68	88	306
	Dział Inspekcji w Jaśle	30	40	34	40	144
	Dział Inspekcji w Przemysłu	31	32	32	31	126
	Dział Inspekcji w Tarnobrzegu	28	44	33	37	142
	WIOŚ Rzeszów	150	205	167	196	718
W tym w zakresie nadzoru rynku	<i>Wydział Inspekcji w Rzeszowie</i>	3	3	2	2	10
	Dział Inspekcji w Jaśle	2	2	2	-	6
	Dział Inspekcji w Przemysłu	2	2	2	2	8
	Dział Inspekcji w Tarnobrzegu	2	1	3	2	8
	WIOŚ Rzeszów	9	8	9	6	32

Dokonując wyboru podmiotów do kontroli wzięto pod uwagę takie czynniki, jak:

- możliwości kadrowe Inspektoratu,
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe wg doświadczeń z lat poprzednich 30 %,
- udział kontroli kompleksowych 10-15 %, a problemowych 85 – 90 % w stosunku do wszystkich planowych kontroli,
- sytuacje niestandardowe, czyli nieuwzględnione bezpośrednio w analizie ryzyka określonej przez doświadczonego inspektora,
- założenia planu rocznego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w tym cykle kontrolne.

Jako zasadę pierwszeństwa w wyborze zakładów przyjęto:

- objęcie kontrolą zakładów w ramach cykli kontrolnych,
- objęcie kontrolą zakładów z ustaloną ustawowo częstotliwością kontroli, 100% w kategorii I,
- zakłady typowane do kontroli w tabeli ryzyka,
- pozycja w rankingu zakładów w danej kategorii,
- najdłuższy przedział czasowy od ostatniej kontroli.

3.4. Priorytety, cele i zadania

Na podstawie „Wytucznych do planowania działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na 2009 r.” przekazanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, oraz zidentyfikowanych problemów w obszarze środowiska na terenie województwa podkarpackiego, ustalone zostały cele i zadania do wykonania i osiągnięcia w 2009 r. Zostały one przedstawione w tabelach: 5, 6, 7 i 8.

Tabela 5. Kontrole planowe – priorytety, cele, zadania

ZAMIERZENIA - PRIORYTETY	CELE OPERACYJNE	ZADANIA
1. Właściwe wdrożenie obowiązków w obszarze środowisko, wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej, przez eksploatujących instalacje, oraz przez pozostałe podmioty, prowadzące działalność. Realizacja postanowień Traktatu Akcesyjnego.	1. 1. Kontrola procesu wypełniania wymagań Rozporządzenia PEiR w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Identyfikacja problemów. Eliminacja naruszeń dotyczących przestrzegania przepisów REACH dla farb i lakierów. CYKL KONTROLNY - WYTYCZNE GIOŚ	1.1.1. Identyfikacja naruszeń w zakresie oddziaływania na środowisko, wynikających z braku realizacji wymagań określonych w rozporządzeniu REACH dotyczących substancji kontrolowanych i niebezpiecznych w farbach i lakierach. Podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania tych naruszeń przez kontrolowanych przedsiębiorców.
	1.2. Identyfikacja i ograniczenie wykorzystywania w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym niektórych substancji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 27 marca 2007 r., wdrażającym	1.2.1. Rozpoznanie stopnia i wielkości nielegalnego demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przez podmioty prowadzące zbieranie surowców wtórnych, a w szczególności złomu. Prowadzenie działań pokontrolnych zmierzających do ograniczenia niekontrolowanej emisji substancji i energii z nielegalnie demontowanego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

	dyrektywę Parlamentu Europejskiego z dnia 27 stycznia 2003 r. (Dyrektywa RoHS)	1.2.2. Wyeliminowanie stosowania niektórych substancji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko przez producentów sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Kontrole podmiotów z pominięciem wyników kategoryzacji i analizy wielokryterialnej.
	1.3. Właściwe stosowanie przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, a w szczególności art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.	1.3.1. Ograniczenie emisji substancji kontrolowanych przez podmioty prowadzące serwis urządzeń zawierających substancje kontrolowane. 1.3.2. Identyfikacja podmiotów stosujących substancje kontrolowane w branży chłodniczej (hurtownie spożywcze). Rozpoznanie zagrożeń dla środowiska, poprzez identyfikację substancji stosowanych w urządzeniach chłodniczych. 1.3.3. Ograniczenie emisji substancji kontrolowanych przez podmioty, użytkujące urządzenia zawierające substancje kontrolowane, nie prowadzące właściwego serwisowania tych urządzeń.
	1.4. Zwiększenie efektywności monitorowania międzynarodowego przemieszczania odpadów. Kontrola prawidłowości realizacji przemieszczania odpadów do instalacji, w których dokonuje się odzysku przejściowego sprowadzanych z zagranicy odpadów. Dotrzymanie wymagań ochrony środowiska przez instalacje, w których prowadzi się odzysk i/lub unieszkodliwianie odpadów sprowadzonych z zagranicy.	1.4.1. Doprowadzenie do dotrzymania wielkości emisji do wód, przez instalacje, w których prowadzi się odzysk i/lub unieszkodliwianie odpadów sprowadzonych z zagranicy. 1.4.2. Doprowadzenie do wykorzystania odpadów powstających w procesie odzysku i/lub unieszkodliwiania odpadów sprowadzonych z zagranicy w sposób nie zagrażający środowisku. 1.4.3. Doprowadzenie do dotrzymania wielkości emisji do powietrza, oraz ograniczenia odorów przez instalacje, w których prowadzony jest odzysk i/lub unieszkodliwianie odpadów sprowadzonych z zagranicy.
	1.5. Ograniczenie wywozu odpadów za granicę bez zezwolenia, szczególnie w przypadku, kiedy można je zagospodarować w kraju.	1.5.1. Ograniczenie wywozu odpadów za granicę, w przypadku odpadów, które można zagospodarować na terenie kraju.
	1.6. Wyeliminowanie zagrożenia środowiska związanego z niewłaściwym transportem odpadów (w tym TPO).	1.6.1. Ograniczenie przypadków transportu odpadów niebezpiecznych, mogących skutkować zanieczyszczeniem środowiska.
	1.7. Poprawa stanu środowiska przez ograniczenie emisji zanieczyszczeń w związku z demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji.	1.7.1. Ograniczenie wykorzystania odpadów, których ponowne użycie jest zakazane. 1.7.2. Doprowadzenie do przestrzegania wymagań dotyczących właściwej

	Poprawa stopnia odzysku/unieszkodliwienia odpadów z demontażu pojazdów samochodowych.	eksploatacji separatorów. 1.7.3. Eliminowanie przypadków nielegalnego demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
	1.8. Sukcesywne dostosowywanie podmiotów do wymagań w obszarze środowisko, wynikających z Traktatu Akcesyjnego.	1.8.1. Eliminowanie przypadków prowadzenia działalności z naruszeniem obowiązków określonych w Traktacie Akcesyjnym. Kontrole podmiotów, dla których w 2008 lub 2009 r. zakończył się okres przejściowy.
2. Ocena przestrzegania warunków pozwoleń zintegrowanych w wybranych branżach. Instalacje energetycznego spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 50 MW (przemysł energetyczny), Instalacje do produkcji klinkieru cementowego w piecach obrotowych o zdolności produkcyjnej przekraczającej 500 ton dziennie lub wapna w piecach obrotowych lub innych piecach o zdolności produkcyjnej przekraczającej 50 ton dziennie (przemysł mineralny), Instalacje do intensywnego chowu więcej niż 2000 miejsc dla tuczników (powyżej 30 kg) oraz więcej niż 750 miejsc dla macior (inne rodzaje działalności),	2.1. Ograniczenie naruszeń warunków pozwoleń zintegrowanych, wynikających z błędów człowieka – co do sformułowania warunków w pozwoleniu, oraz sposobu (dokumentowania) realizacji warunków. CYKL KONTROLNY - WYTYCZNE GIOŚ	2.1.1. Ujawnianie przypadków prowadzenia pomiarów samokontrolnych poprzez nieakredytowane laboratoria. 2.1.2. Wykrycie przypadków emisji substancji i energii do powietrza w ilościach wyższych, niż określone w pozwoleniu zintegrowanym. 2.1.3. Doprowadzenie do wyznaczenia w każdym podmiocie osoby/osób odpowiedzialnych za monitorowanie spraw związanych z ochroną środowiska. 2.1.4. Uzyskanie podstaw do zmniejszenia częstotliwości kontroli w podmiotach posiadających wdrożony system zarządzania środowiskowego lub tytuł Lidera Polskiej Ekologii. 2.1.5. Ujawnianie i eliminowanie przypadków emisji substancji i energii, kiedy mimo dotrzymania wielkości określonych w pozwoleniu zintegrowanym, następuje pogorszenie stanu środowiska.
3. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych trafiających do unieszkodliwienia na składowiskach. Ograniczenie wpływu składowisk na środowisko.	3.1. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych trafiających do unieszkodliwienia na składowiskach objętych w szczególności obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego. Ograniczenie wpływu na środowisko tych składowisk, dla których wykazano naruszenia wymagań ochrony środowiska. CYKL KONTROLNY - WYTYCZNE GIOŚ	3.1.1. Eliminowanie naruszeń wymagań ochrony środowiska przez zarządzających składowiskami odpadów, w zakresie określonych w pozwoleniach i przepisach prawa wymogów unieszkodliwiania odpadów komunalnych. 3.1.2. Eliminowanie unieszkodliwiania, poprzez umieszczanie na składowiskach, odpadów komunalnych zbieranych selektywnie. 3.1.3. Eliminowanie z eksploatacji składowisk, nie dostosowanych do wymagań ochrony środowiska, na których prowadzone jest unieszkodliwianie odpadów komunalnych. 3.1.4. Doprowadzenie do ograniczenia

		ilości odpadów komunalnych, które są unieszkodliwiane poza instalacjami.
4. Poprawa stanu czystości powietrza na terenie kraju (Polityka ekologiczna państwa).	4.1. Wyeliminowanie ze stosowania ciężkich olejów opałowych/napędowych zawierających ponadnormatywną zawartość siarki.	4.1.1. Eliminowanie stosowania w instalacjach i urządzeniach olejów opałowych/napędowych zawierających ponadnormatywną zawartość siarki.
	4.2. Poprawa stanu czystości powietrza na obszarach, w których występują ponadnormatywne stężenia substancji w powietrzu.	4.2.1. Doprowadzenie do ograniczenia emisji pyłowo-gazowych na terenie miasta Przemyśla, Jasła, Rzeszowa, Niska.
5. Poprawa stanu środowiska, przede wszystkim na terenach zamieszkałych (Polityka ekologiczna państwa, Wojewódzki Program Ochrony Środowiska wraz z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami).	5.1. Ograniczenie emisji substancji i energii do powietrza, wód powierzchniowych i gruntu, przede wszystkim na terenach zamieszkałych.	<p>5.1.1. Ograniczenie korzystania ze środowiska z naruszeniem przepisów dotyczących powietrza w rejonach wrażliwych społecznie. Wyeliminowanie przypadków emisji do powietrza bez wymaganych pozwoleń.</p> <p>5.1.2. Ograniczenie korzystania ze środowiska z naruszeniem pozwolenia o dopuszczalnej emisji do wód powierzchniowych w rejonach wrażliwych społecznie. Wyeliminowanie przypadków emisji do wód bez wymaganych pozwoleń.</p> <p>5.1.3. Ograniczenie korzystania ze środowiska z naruszeniem pozwoleń i zezwoleń odpadowych. Wyeliminowanie przypadków postępowania z odpadami bez wymaganych pozwoleń/zezwoleń.</p> <p>5.1.4. Ograniczenie korzystania ze środowiska z naruszeniem wymagań ochrony środowiska przed hałasem.</p> <p>5.1.6. Wyeliminowanie przypadków eksploatacji instalacji nie spełniających wymagań w zakresie ograniczenia emisji w procesach przeładunku paliw.</p> <p>Wyeliminowanie naruszeń wymagań ochrony środowiska na stacjach paliw i terminalach przeładunkowych.</p> <p>Kontrole podmiotów wg wyników kategoryzacji i analizy wielokryterialnej.</p> <p>Kontrole problemowe z wyborem istotnego dla tego podmiotu problemu z punktów 5.1.1 – 5.1.6.</p> <p>5.1.7. Identyfikacja i wyeliminowanie przypadków, szczególnie w rejonach wrażliwych społecznie, kiedy dotrzymanie warunków emisyjnych, określonych w pozwoleniu, nie gwarantuje dotrzymania standardów jakości środowiska.</p>
6. Poprawa bezpieczeństwa i ochrony zdrowia	6.1. Eliminowanie wprowadzania na rynek	6.1.1. Eliminowanie z rynku urządzeń emitujących hałas, używanych na zewnątrz

<p>konsumentów oraz środowiska w związku z użytkowaniem wprowadzanych do obrotu wyrobów – opakowań i urządzeń emitujących hałas. (Wdrażanie Dyrektyw Nowego podejścia)</p>	<p>wyrobów nie spełniających zasadniczych wymagań.</p>	<p>pomieszczeń, nie spełniających zasadniczych wymagań. 6.1.2. Eliminowanie z rynku opakowań nie spełniających zasadniczych wymagań.</p>
<p>7. Zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska powstającemu wskutek poważnych awarii, w tym poważnych awarii przemysłowych.</p>	<p>7.1. Prewencja w zakresie ograniczenia negatywnych skutków dla środowiska w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.</p>	<p>7.1.1. Eliminowanie w zakładach dużego i zwiększonego ryzyka przypadków braku posiadania zgodnie z przepisami operacyjnych planów ratowniczych. 7.1.2. Eliminowanie zagrożeń w zakładach podprogowych w zakresie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub szkód w środowisku – zabezpieczenia organizacyjno-techniczne w podmiotach włączonych do planu kontroli na 2009 r., zgodnie z zasadą priorytetyzacji i analizy wielokryterialnej.</p>
<p>8. Poprawa stanu czystości wód na terenie kraju (polityka ekologiczna państwa)</p>	<p>8.1. Monitorowanie efektywności pracy oczyszczalni ścieków. Egzekwowanie dotrzymywania warunków decyzji administracyjnych przez eksploatatorów. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych. 8.2. Monitorowanie efektywności działań naprawczych, określonych decyzjami administracyjnymi w odniesieniu do wód podziemnych.</p>	<p>8.1.1. Eliminowanie przypadków prowadzenia pomiarów samokontrolnych przez nieakredytowane laboratoria. 8.1.2. Eliminowanie emisji substancji zanieczyszczeń w ilościach wyższych, niż określone w pozwoleniu wodno-prawnym. 8.1.3. Zwiększenie wydajności pracy oczyszczalni i poprawa efektów oczyszczania ścieków. 8.1.4. Identyfikacja wód, w których występują znaczące przekroczenia standardów jakości. Identyfikacja i eliminowanie przypadków, kiedy pozwolenia wodno-prawne powodują przekroczenie chłonności odbiornika. Identyfikacja znaczących źródeł zanieczyszczeń obszarowych.</p>

Tabela 6. Kontrole pozaplanowe na podstawie dokumentacji bez wyjazdu w teren, kontrole inne niż typowe w terenie.

Lp.	ZADANIA OPARTE NA ANALIZIE DOKUMENTÓW BEZ WYJAZDU W TEREN
1.	Analiza wyników wykonywanych przez podmioty samo kontrolnych pomiarów emisji, w tym pod kątem wymierzenia kary pieniężnej.
2.	Analiza dokumentów przekazanych przez podmiot, wnioskujący o wydanie zaświadczenia lub opinii albo innego dokumentu.
3.	Analiza wyników automonitoringowych badań składowisk odpadów, przekazywanych przez podmioty, pod kątem zastosowania art. 59 ustawy o odpadach.
4.	Analiza wyników automonitoringowych badań, przekazywanych przez podmioty prowadzące bazy lub stacje paliw płynnych oraz inne podmioty pod kątem oceny wpływu na środowisko.
5.	Analiza dokumentów, w celu wydania opinii dotyczącej raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
6.	Weryfikacja rocznego raportu emisji CO ₂
7.	Analiza dokumentów w celu wydania opinii w związku z postępowaniem GIOŚ w sprawie zezwolenia na transgraniczne przemieszczanie odpadów.
8.	Weryfikacja raportu PRTR na podstawie przesłanych dokumentów.
9.	Analiza ankiety kontrolnej przekazanej przez podmiot na wniosek WIOŚ.
10.	Analiza zasadności interwencji bez wyjazdu w teren, na podstawie posiadanej dokumentacji.
11.	Analiza zawiadomienia o planowanym terminie oddania obiektu lub instalacji do użytkowania, składanego przez inwestora.
12.	Analiza wykazu zawierającego dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
13.	Analiza decyzji organów ochrony środowiska dotyczących zakresu korzystania ze środowiska przez podmioty, pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami i stanem faktycznym oraz w aspekcie oceny dotrzymania standardów jakości środowiska.
ZADANIA KONTROLNE ZWIĄZANE Z WYJAZDEM W TEREN	
14.	Rozpoznanie w terenie zgłoszenia dotyczącego „zanieczyszczenia środowiska”, w tym poważnej awarii, z nieustalonym sprawcą zdarzenia.
15.	Akcyjne kontrole przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów, przeprowadzane z innymi organami.
16.	Ocena przewożonego przez granicę towaru pod kątem identyfikacji, czy nie jest odpadem w aspekcie rozporządzenia 1013/2006 i jego ewentualnej klasyfikacji lub wykluczenia go z kategorii odpadów.
INNE KONTROLE POZAPLANOWE - ZADANIA	
17.	Kontrole w zakresie PRTR podmiotów nie ujętych w planie pracy na 2009 r., gdzie bieżąca analiza sprawozdania budzi wątpliwości co do jego rzetelności, spójności i kompletności.
18.	Kontrole mające na celu ograniczenie patologii w obszarze środowisko, a w szczególności przeciwdziałanie występowania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku w zakresie demontażu wycofanych z użycia pojazdów samochodowych poza stacjami demontażu, oraz nielegalnego sprowadzania odpadów samochodowych z zagranicy.
20.	Kontrole podmiotów prowadzących transport oraz odzysk/unieszkodliwianie odpadów sprowadzonych z zagranicy, w tym kontrole na wniosek (w przypadku, gdy niewystarczająca jest analiza dokumentów będących w posiadaniu WIOŚ).
21.	Kontrole wynikające z zawiadomienia o planowanym terminie oddania obiektu lub instalacji do użytkowania, składanego przez inwestora (w przypadku, gdy niewystarczająca jest analiza dostarczonych przez inwestora dokumentów).
22.	Kontrole interwencyjne związane z podejrzeniem istotnego naruszenia wymagań ochrony środowiska
23.	Kontrole na wniosek posłów, senatorów, Wojewody Podkarpackiego, Marszałka Województwa lub innych organów.

24.	Kontrole podmiotów, wnoszących o wydanie zaświadczenia lub opinii albo innego dokumentu (w przypadku kiedy niemożliwe jest jego wydanie na podstawie analizy dokumentów).
25.	Kontrole podmiotów, które będąc zobowiązane do prowadzenia pomiarów emisji, nie wykonały ich i/lub nie przedstawiły wyników tych pomiarów.
26.	Kontrole podmiotów wnoszących o zmianę wysokości lub o odroczenie nałożonej kary. Kontrole realizacji przedsięwzięć stanowiących podstawę odroczenia kary.
27.	Kontrole w terenie - weryfikacja rocznego raportu emisji CO ₂ .

Tabela 7. Inne działania – nie związane z kontrolami; harmonogram obowiązków sprawozdawczych WIOŚ Rzeszów.

Lp.	Tytuł dokumentu /sprawozdanie/	Zobowiązanie	Obowiązkowy termin przekazania dokumentu /sprawozdania/	Uwagi
1.	Informacja o wynikach przeprowadzonych kontroli z zakresu dyrektyw nowego podejścia.	Z mocy prawa: § 3 ust. 3 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie sposobu przepływu informacji dotyczących systemu kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu	WIOŚ do GIOŚ niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia, w którym organ ustosunkował się do uwag zgłoszonych do protokołu kontroli przez kontrolowanego, lub od dnia, w którym upłynął termin na zgłoszenie uwag; w formie pisemnej i drogą elektroniczną za pomocą teleinformatycznego systemu wymiany informacji administrowanego przez Prezesa UOKiK.	Informacje te są wpisywane przez WIOŚ do systemu informatycznego HERMES 2 i przesyłane za pośrednictwem GIOŚ do UOKiK.
2.	Informacje o wszczęciu i zakończeniu postępowań w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami.	Z mocy prawa: § 3 ust. 3 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie sposobu przepływu informacji dotyczących systemu kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu	Powiadomienie o wszczęciu postępowania jest automatycznie generowane w formie wiadomości poczty elektronicznej przez teleinformatyczny system wymiany informacji po wypełnieniu przez WIOŚ sekcji C1 i C2 wzoru powiadomienia o wynikach kontroli wyrobu i działaniach podjętych w wyniku	

			ustaleń kontroli, stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2008 r., i przekazywane Prezesowi UOKiK.	
3.	Roczny plan kontroli spełniania przez wyroby zasadniczych wymagań.	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Z mocy prawa: art. 39 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności oraz § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie sposobu przepływu informacji dotyczących systemu kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu	WIOŚ do GIOŚ między 10 – 15 dniem listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczy plan kontroli. Plan kontroli jest przekazywany Prezesowi UOKiK, przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczy plan kontroli.	
4.	Roczne sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska Z mocy prawa: art. 39 ust. 3 pkt. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności oraz § 7 ust. 1 pkt. 4 pkt 3 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie sposobu przepływu informacji dotyczących systemu kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu	WIOŚ do GIOŚ do 15 lutego roku następnego (w rocznej informacji z działalności WIOŚ Rzeszów). Roczne sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli jest przekazywane Prezesowi UOKiK, przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 15 kwietnia roku następnego.	
5.	Roczna informacja o wynikach kontroli zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Art.16 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	Do 15 lutego każdego roku	
6.	Baza składowisk	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	30 kwietnia każdego roku	
7.	Baza spalarni	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	30 kwietnia każdego roku	
8.	Kwestionariusz w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w związku z decyzją Komisji Wspólnot	Termin przekazania do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska - 28 luty 2009 r.	We współpracy z Państwową Strażą Pożarną wypełnienie

	związanych z substancjami niebezpiecznymi.	Europejskich 13/X/2005 w sprawie kwestionariusza na okres 2006-2008 odnoszącego się do dyrektywy Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi.		kwestionariusza za lata 2006 – 2008 z realizacji dyrektywy Seveso II. Sporządzenie szczegółowej listy zakładów. Termin dla GIOŚ – 15.08.2009 r.
9.	Tabelaryczne sprawozdanie z wykonania kwartalnego planu kontroli pod względem wypełniania wymagań dyrektyw i rozporządzeń UE	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	Po zakończeniu każdego kwartału	
10.	Raport w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych w województwie podkarpackim za rok 2008	Zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową	28 luty każdego roku	
11.	Raport z przeprowadzonej przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej	Art. 29 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	15 marca każdego roku	
12.	Zbiorecza informacja z danymi niezbędnymi do tworzenia Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń	Art. 236b ust.1 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska	30 września każdego roku	

13.	Baza „Potencjalni sprawcy poważnych awarii”	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	Po zakończeniu każdego kwartału	
14.	Baza SPIRS	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	Po zakończeniu każdego kwartału	
15.	Baza EKO-AWARIE	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	Po zakończeniu każdego kwartału	
16.	Baza MARS	Polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	Bez zbędnej zwłoki, po wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej	
17.	Zbiór zgłoszeń dotyczących zdarzeń mogących mieć wpływ na stateczność obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych	Art. 43 w związku z art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych	do 28 lutego każdego roku	
18.	Formularz statystyczny z działalności kontrolnej OŚ-2b	Przepisy o statystyce publicznej, rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych	Półroczny do 15 sierpnia każdego roku Roczny do 15 lutego każdego roku	
19.	Informacja roczna dotycząca pobranych i wykorzystanych blozków mandatowych	Zarządzenie nr 126/07 Wojewody Podkarpackiego	Do 10 stycznia każdego roku	
20.	Informacja miesięczna dotycząca pobranych i wykorzystanych blozków mandatowych	Zarządzenie nr 126/07 Wojewody Podkarpackiego	Do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni	
21.	Specyfikacja mandatów karnych kredytowanych nałożonych oraz przekazanie potwierdzeń ukarania mandatem karnym kredytowanym	Zarządzenie nr 126/07 Wojewody Podkarpackiego	Do 10 dni od daty nałożenia mandatu	
22.	Inwentaryzacja blozków mandatowych	Zarządzenie nr 126/07 Wojewody Podkarpackiego	Do 31 stycznia każdego roku	
23.	Informacja do sprawozdania z działalności Wojewody Podkarpackiego	Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów Nr 16 w sprawie szczegółowych zasad składania przez wojewodę sprawozdania z	Data określana jest każdorazowo przez wojewodę (styczeń każdego roku).	

		wykonywanej działalności		
24.	Roczna analiza rozpatrywania skarg i wniosków o podjęcie interwencji	Kodeks postępowania administracyjnego Art. 259.	Data określana jest każdorazowo przez GIOŚ (styczeń każdego roku).	Dla GIOŚ i Wojewody Podkarpackiego
25.	Roczna informacja o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska	Art. 8c ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska	Do 15 lutego roku następnego.	

Tabela 8. Inne zadania

Lp.	ZADANIA
1.	Przygotowanie informacji dotyczących wywiązywania się z obowiązku posiadania pozwolenia zintegrowanego instalacji IPPC, wg stanu na koniec 2008 roku.
2.	Prowadzenie elektronicznej bazy rejestrowania wpływających do WIOŚ skarg i wniosków w ramach wykonywania zadań związanych z rozpatrywaniem skarg i interwencji, (w tym wniosków o podjęcie interwencji), podań oraz zażaleń na nie załatwienie sprawy w terminie określonym lub wyznaczonym zgodnie z kpa i sposobu ich załatwiania.
3.	Przygotowanie danych związanych z wdrażaniem Traktatu Akcesyjnego do 31 marca 2009 r.
4.	Udział w wykonywaniu zadań projektu PL 0100 realizowanego w ramach mechanizmu norweskiego, ze szczególnym zaangażowaniem dwóch wojewódzkich inspektoratów (w Warszawie i Rzeszowie).
5.	Rozpoznawanie źródeł zagrożeń poważnymi awariami - we współpracy z właściwymi organami Państwowej Straży Pożarnej oraz z Państwową Inspekcją Pracy a także Urzędem Transportu Kolejowego.
6.	Udzielanie pomocy i instruktażu organom ochrony środowiska w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
7.	Sporządzanie wojewódzkich dokumentacji identyfikacji zagrożeń poważnymi awariami.
8.	Sprawowanie nadzoru nad usuwaniem skutków poważnych awarii oraz przywracaniem środowiska do stanu właściwego, we współpracy z organami administracji publicznej i specjalistycznymi instytucjami.
9.	Współdziałanie w przygotowaniu programów zapobiegania awaryjnym zanieczyszczeniom wód w dorzeczach, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną.
10.	Udział przedstawiciela WIOŚ w pracach Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.
11.	Udział w pracach grup roboczych ds. rozpoznawania zagrożeń oraz współdziałania z odpowiednimi organami administracji publicznej w zakresie zapobiegania poważnym awariom w strefie nadmorskiej, strefach przygranicznych i na śródlądowych wodach granicznych (na poziomie regionalnym).
12.	Współdziałanie w pracach dotyczących Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w ramach realizacji działania: 3.2 „Zapobieganie oraz ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom” (podzadania: „Zakupy sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii” i „Organizacja systemu monitoringu dynamicznego przeciwdziałania poważnym awariom, w tym organizacja systemu i sieci teleinformatycznych”).
13.	Przygotowanie informacji o realizacji Konwencji EKG/ONZ w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych za rok 2008.
14.	Przeprowadzenie kontroli rurociągów liniowych surowcowych i produktowych oraz obiektów technologicznych na przejściach przez ciek wodny – w zakresie zapobiegania wystąpieniu poważnych awarii.
15.	Zapewnienie udziału w realizacji zadań wynikających z wdrażania konwencji i współpracy z międzynarodowymi organizacjami oraz siostrzanymi agencjami/inspektoratami w krajach, z którymi realizowana jest współpraca zagraniczna.
16.	Zapewnienie udziału w realizacji zadań wynikających z bilateralnych i regionalnych umów i porozumień.
17.	Rozwijanie współpracy z organami ochrony środowiska innych państw, poprzez uczestniczenie i kreowanie inicjatywy międzynarodowych, przede wszystkim legislacyjnych, ukierunkowanych na ochronę środowiska, w ciałach i organach formalnych oraz nieformalnych.
18.	Zapewnienie udziału w projektach, szkoleniach, warsztatach i konferencjach organizowanych przy współpracy zagranicznych partnerów.
19.	Bieżące informowanie opinii publicznej o działaniach podejmowanych przez WIOŚ.
20.	Udział pracowników WIOŚ w naradach, konferencjach i szkoleniach specjalistycznych.

3.5. Procedury dla inspekcji typowych i nietypowych

Na etapie tworzenia niniejszego „Planu pracy Wydziału Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009” nie istnieją obowiązujące w całym kraju procedury dotyczące kontroli planowych i pozaplanowych. W ramach wdrażania Projektu Norweskiego, takie procedury zostały opracowane, lecz nie zostały zatwierdzone do stosowania. Tym niemniej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie jako jednostce pilotażowej, wyznaczonej do wdrożenia ustaleń Projektu Norweskiego, procedury te są znane i będą stosowane w 2009 r. Procedury te, to w szczególności:

- Procedura wykonywania kontroli – ogólna,
- Zasady wykonywania kontroli w ramach cykli kontrolnych,
- Zasady wykonywania kontroli podmiotów, które posiadają system zarządzania środowiskowego zgodny z normą ISO 14001 lub EMAS,
- Zasady wykonywania kontroli inwestycyjnych,
- Zasady wykonywania i dokumentowania kontroli na podstawie dokumentacji bez wyjazdu w teren,
- Dokumentowanie czynności kontrolnych – procedura ogólna,
- Procedura sporządzania programu kontroli.

Stosowane będą także narzędzia pomocnicze takie jak:

- Branżowe listy pytań kontrolnych,
- Horyzontalne listy pytań kontrolnych.

Prowadzenie inspekcji/kontroli planowych i pozaplanowych musi być zgodne z zapisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.

W tabeli 4 przedstawiono liczbę kontroli, w rozbiciu na kwartały, planowanych do wykonania w poszczególnych komórkach inspekcyjnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Wykazy szczegółowe podmiotów, zaplanowanych do kontroli z uwzględnieniem kategorii ryzyka i częstotliwości kontroli, określonych w polskim prawie ochrony środowiska, opracowane dla poszczególnych delegatur, stanowią odrębne załączniki.

W ciągu ostatnich lat występowały zmiany ilościowe i jakościowe instalacji oddziałujących na środowisko. Niektóre z instalacji przyjęte do planu rocznego nie były kontrolowane od 4 i więcej lat, dlatego istnieje prawdopodobieństwo, że część z nich nie funkcjonuje, zmieniły właściciela lub profil działalności. Ponadto ogólnoświatowy kryzys gospodarczy, który rozpoczął się w 2008 r. może spowodować, że niektóre instalacje nie będą pracowały lub ulegną likwidacji. Mając na uwadze zapisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a zwłaszcza obowiązek informowania podmiotu o czasie i zakresie kontroli, trzeba się liczyć z faktem, że może to spowodować brak możliwości przeprowadzenia kontroli w niektórych podmiotach. Jest prawdopodobne, że część podmiotów będzie uchylała się od udziału w czynnościach kontrolnych, może także złożyć sprzeciw dotyczący przeprowadzenia kontroli. Ponadto w ramach kwartału może okazać się, że liczba kontroli pozaplanowych lub innych zadań przekroczy czas przeznaczony w planie na ich realizację, co spowoduje zmniejszenie ilości kontroli planowych w danym kwartale. Może to doprowadzić do niezrealizowania przyjętego planu/harmonogramu. Dlatego dopuszcza się zmiany podmiotów ujętych w planie rocznym, w ujęciu kwartalnym (czyli w harmonogramie kwartalnym). W pierwszej kolejności zostaną z harmonogramu kwartalnego wykreślone podmioty z IV kategorii, z wyłączeniem tych, które będą podlegały kontroli w ramach cyklu lub zadań przewidzianych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Podmioty te mogą zostać poddane kontroli w następnych kwartałach, ale tylko w przypadku, jeśli nie zakłóci to kontroli planowych przewidzianych na dany kwartał.

Co do zasady „Plan pracy Wydziału Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009” ma być dokumentem, wskazującym najważniejsze cele i kierunki strategiczne działań kontrolnych, możliwym do zmiany w każdym uzasadnionym przypadku.

3. PLAN PRACY WYDZIAŁU MONITORINGU

Opracowanie i uzgodnienie aneksu nr 2 do „Programu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2007 – 2009” oraz jego realizacja.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Państwowego monitoringu środowiska zostały określone w zatwierdzonym w dniu 15 lutego 2007 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, opracowanym w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie „Programie monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2007 – 2009”. W dokumencie określono do realizacji zadania niezbędne do wypełnienia zobowiązań Polski wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz zadania, które wynikają z lokalnych potrzeb i są specyficzne dla regionu.

Program został opracowany w oparciu o wytyczne zawarte w zatwierdzonym przez Ministra Środowiska „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2007-2009”.

Liczne zmiany prawne w latach 2007 -2008 spowodowały konieczność weryfikacji sieci i zakresu badań monitoringowych przyjętych do realizacji w trzyletnim cyklu pomiarowym.

W dniu 15 września 2008 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska zatwierdził opracowany przez WIOŚ „Aneks Nr 1 do Programu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2007 -2009”.

Zmiany, mające na celu dostosowanie sieci i zakresu pomiarowego wód powierzchniowych do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej, jak również nowe obowiązki w zakresie monitoringu powietrza w 2009 r. wymagają opracowania kolejnego aneksu.

W związku z powyższym planuje się opracowanie do końca I kwartału 2009 r. Aneksu Nr 2 do „Programu monitoringu....” uwzględniającego nowe zadania oraz potrzeby wynikające z rezultatów przeprowadzonych w roku 2008 pomiarów monitoringowych i kontroli interwencyjnych na terenie województwa. W aneksie uwzględnione zostaną również zmiany, wynikające z wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w sprawie realizacji pomiarów jakości powietrza i badań wód powierzchniowych.

Szczegółowej weryfikacji zostanie poddana sieć monitoringu wód powierzchniowych w ramach trwających w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska prac nad dostosowaniem sieci do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej, a w konsekwencji dostarczenia danych do opracowania Planów Gospodarowania Wodami w dorzeczach, co ma doprowadzić do osiągnięcia wymaganego do roku 2015 dobrego stanu wód.

W zakresie monitoringu powietrza rozszerzona zostanie sieć pomiarowa o dwa stanowiska pyłu PM10 i jedno stanowisko pyłu 2,5.

Inspekcja Ochrony Środowiska ma za zadanie organizowanie i koordynowanie badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie prowadzi badania jakości środowiska i obserwacje jego stanu samodzielnie, lub korzysta z wyników badań i obserwacji prowadzonych przez inne organy administracji rządowej oraz samorządowej, które są obowiązane do nieodpłatnego udostępniania danych o stanie środowiska uzyskiwanych w wyniku wykonywania ich zadań własnych.

Zadania w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w roku 2009 realizowane będą w trzech blokach tematycznych:

- blok – „presje” (emisje),
- blok – „stan” (jakość),

- blok – „oceny i prognozy”.

W ramach monitoringu środowiska w roku 2009 na terenie województwa podkarpackiego realizowane będą następujące zadania:

- pomiary i ocena jakości powietrza w strefach,
- badania chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża w systemie krajowym,
- badania i ocena jakości wód w rzekach w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego i badawczego,
- badania i ocena jakości wód w zbiornikach zaporowych,
- badania i ocena jakości wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego w systemie krajowym,
- pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego i przemysłowego, ocena stanu akustycznego środowiska z wykorzystaniem map akustycznych,
- pomiary i ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku,
- badania i ocena jakości gleb w systemie krajowym,
- gromadzenie informacji o emisji zanieczyszczeń do powietrza i wód.

W ramach współpracy z organami samorządu terytorialnego na terenach, na których występują częste przekroczenia standardów jakości środowiska, w 2009 roku w ramach monitoringu lokalnego będą prowadzone badania w zakresie jakości powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych. Obejmą one powiat mielecki. Kontynuowane będą pomiary jakości powietrza w ramach monitoringu lokalnego wokół obiektów przemysłowych, będących przedmiotem interwencji mieszkańców: Jasło, Jedlicze, Rzeszów.

Przy weryfikacji sieci pomiarowej prowadzone są w miarę potrzeb konsultacje z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie w zakresie powietrza atmosferycznego, Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie w zakresie wód powierzchniowych i zbiorników zaporowych oraz przedstawicielami jednostek samorządowych.

Opracowanie i uzgodnienie „Programu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2010 – 2013”.

Kolejny wieloletni program Państwowego monitoringu środowiska będzie obejmował lata 2010 – 2013. W roku 2009 na podstawie wytycznych określonych w Programie PMŚ zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zostanie opracowany wojewódzki program monitoringu środowiska na lata 2010-2013. W programie zostaną uwzględnione zadania określone w „Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” oraz wymagania wynikające z krajowych i wspólnotowych przepisów prawa, a także ustawowe kierunki zmian w zakresie sposobu gromadzenia i wymiany danych o środowisku.

„Program ....” będzie uwzględniał również zadania, które z uwagi na lokalne uwarunkowania wymagają utrzymywania systematycznych pomiarów. Dotyczy to m.in. monitorowania tych obszarów, na których dochodzi do częstych przekroczeń standardów jakości środowiska i w związku z tym niezbędnej współpracy z organami administracji samorządowej oraz przedsiębiorcami (monitoring lokalny).

Zgodnie z przyjętymi w poprzednich latach ogólnymi zasadami, „Program...” zostanie uzgodniony z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w zakresie monitoringu powietrza oraz z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie w zakresie monitoringu wód.

Realizacja od 2010 roku zamierzeń „Programu ...” będzie możliwa po uzyskaniu akceptacji zawartych w nim zadań przez Wojewodę i zatwierdzeniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Prowadzenie badań jakości środowiska

Powietrze atmosferyczne

W dniu 11 czerwca 2008r. weszła w życie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy. Jednym z obowiązków wynikających z dyrektywy dla państw członkowskich UE jest utworzenie sieci pomiarowej pyłu PM_{2,5} na potrzeby badania dotrzymania poziomu docelowego i poziomu dopuszczalnego PM_{2.5}.

Na podstawie wyników badań stężeń pyłu PM_{2.5} w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców dla lat 2009, 2010 i 2011 obliczony zostanie wskaźnik średniego narażenia, a następnie w tych samych punktach pomiarowych monitorowany będzie krajowy cel redukcji narażenia i pułap stężenia ekspozycji.

W pierwszej fazie wdrażania dyrektywy 2008/50/WE Główny Inspektorat Ochrony Środowiska realizuje zakupy centralne poborników pyłu PM₁₀, finansowane ze środków NFOŚiGW, z przeznaczeniem na zainstalowanie ich w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Po dostarczeniu sprzętu pomiarowego do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie, stanowisko do pomiarów poziomów stężeń pyłu zawieszonego PM_{2.5} zlokalizowane zostanie w Rzeszowie. Wyniki pomiarów z tego punktu pomiarowego wykorzystane zostaną do wyliczenia wskaźnika średniego narażenia, a następnie monitorowania krajowego celu redukcji narażenia i pułapu stężenia ekspozycji.

W celu uzyskania dla wszystkich stref w województwie informacji o poziomach substancji w powietrzu w odniesieniu do standardów jakości powietrza, identyfikacji obszarów wymagających poprawy jakości powietrza, a następnie monitorowania skuteczności naprawczych programów ochrony powietrza, WIOŚ Rzeszów wraz z Delegaturami w Jaśle, Tarnobrzegu i Przemyślu z udziałem stacji pomiarowych WSSE, zgodnie z pismem znak SK.444-46/08 z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie sieci monitoringu powietrza w 2009 r. w województwie podkarpackim, kontynuował będzie monitoring stężeń SO₂, NO₂, NO_x, O₃, PM₁₀, Pb, C₆H₆, CO. Całe zadanie koordynowane będzie przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Na rok 2009 w wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza zaplanowano kontynuowanie pomiarów poziomów substancji w powietrzu na 24 stacjach, w tym:

1. dwutlenek siarki mierzony będzie na 19 stanowiskach pomiarowych: 13 manualnych, 4 automatycznych, 2 pasywnych;
2. dwutlenek azotu mierzony będzie na 19 stanowiskach pomiarowych: 13 manualnych, 4 automatycznych, 2 pasywnych;
3. tlenki azotu mierzone będą automatycznie na 4 stanowiskach pomiarowych;
4. pył PM₁₀ mierzony będzie na 16 stanowiskach pomiarowych;
5. benzen mierzony będzie na 9 stanowiskach pomiarowych: 1 automatyczne, 8 pasywnych;
6. tlenek węgla mierzony będzie automatycznie na 2 stanowiskach pomiarowych;
7. ozon mierzony będzie automatycznie na 1 stanowisku pomiarowym;
8. arsen, kadm, nikiel, ołów i benzo(a)piren w pyłe PM₁₀ mierzone będą na 9 stanowiskach;
9. WWA w pyłe PM₁₀ mierzone będą na 2 stanowiskach pomiarowych.

Na podstawie wyników pomiarów uzyskanych w 2008 roku, do 31 marca 2009r. wykonana zostanie siódma roczna ocena jakości powietrza wraz z klasyfikacją stref, która przekazana zostanie Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Marszałkowi Województwa Podkarpackiego. Ocena ta będzie podstawą do podjęcia działań naprawczych w strefach, w których stwierdzone zostanie naruszenie obowiązujących standardów jakości powietrza.

W związku z zapewnieniem GIOŚ o przyznaniu dla WIOŚ w Rzeszowie dwóch niskoprzepływowych poborników pyłu PM10, zakupionych centralnie ze środków NFOSiGW, w 2009 roku po dostarczeniu sprzętu pomiarowego na terenie województwa planowane jest zlokalizowanie dwóch dodatkowych stanowisk pyłu PM10.

Wkład do oceny stopnia wdrażania przepisów transponujących wymagania Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczących zwalczania eutrofizacji i zakwaszenia środowiska, stanowią wykonywane w ramach PMS badania chemizmu opadów atmosferycznych. W 2009 roku w województwie podkarpackim kontynuowany będzie monitoring chemizmu opadów atmosferycznych na stanowisku pomiarowym w Lesku. Analizy składu fizyko-chemicznego opadów wykonywane będą przez Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie. Opracowanie wyników oraz roczne zestawienia zbiorcze depozycji analizowanych zanieczyszczeń do podłoża, zgodnie z umową zawartą pomiędzy GIOŚ i IMGW, wykonane zostaną przez IMGW Oddział we Wrocławiu i przekazane w formie opracowania do WIOŚ.

Wody powierzchniowe

Zgodnie z art. 155a ust.3 ustawy Prawo wodne, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

W 2009 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie kontynuował będzie realizację programu monitoringu wód powierzchniowych województwa podkarpackiego, ustalonego dla przedziału czasowego 2007-2009. Lata 2007-2009 są okresem przejściowym, w którym zaprojektowany system monitoringu wód powierzchniowych jest testowany i weryfikowany celem osiągnięcia pełnej zgodności z wymaganiami stawianymi przez Ramową Dyrektywę Wodną 2000/60/WE.

W 2007 roku Główny Inspektor Ochrony Środowiska zalecił weryfikację sieci punktów pomiarowych we wszystkich kategoriach wód w oparciu o nowe dokumenty i opracowania związane z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz dostosowanie jej do zapisów kolejnej wersji projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. W 2008 roku monitoring wód powierzchniowych w województwie podkarpackim prowadzony był w zweryfikowanej sieci pomiarowej, zgodnie z Anekssem Nr 1 do „Programu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2007-2009”. Zweryfikowana sieć monitoringu wód powierzchniowych w województwie podkarpackim liczy obecnie ogółem 127 punktów pomiarowych, w których realizowane są różne programy badawcze.

Monitoring diagnostyczny prowadzony jest w 30 punktach pomiarowych w 27 jednolitych częściach wód powierzchniowych. Uzyskane wyniki badań wykorzystane zostaną do sporządzenia cyklicznej przeglądowej oceny stanu wód w dorzeczu. Do sieci SoE, która dostarcza dane i informacje o stanie wód do Europejskiej Agencji Środowiska, zgłoszono 11 punktów monitoringu diagnostycznego. W 2009 roku WIOŚ wykona badania elementów biologicznych, fizykochemicznych i chemicznych w wyznaczonych punktach

diagnostycznych, wg harmonogramu zamieszczonego w Aneksie Nr 1 do „Programu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2007-2009”.

Monitoring operacyjny prowadzony jest celem ustalenia stanu wód wskazanych jako zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych oraz dla tych, dla których określono specyficzny sposób użytkowania lub ochrony. Pozwala również na obserwację skuteczności podejmowanych działań naprawczych. Sieć monitoringu operacyjnego w 2008 roku liczyła ogółem 123 punkty pomiarowe, z czego 50 punktów operacyjnych zlokalizowano w 43 jednolitych częściach wód powierzchniowych zagrożonych niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. W pozostałych punktach operacyjnych realizowany był monitoring operacyjny celowy.

W grudniu 2008 roku rozpoczęto przegląd sieci monitoringowej pod kątem zapewnienia niezbędnych danych do oceny stopnia eutrofizacji wód powierzchniowych wywołanej zanieczyszczeniami ze źródeł komunalnych. Zadanie jest w trakcie realizacji. Ewentualne zmiany w programie monitoringu wód powierzchniowych na rok 2009 przedłożone zostaną do akceptacji Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

W 2009 roku kontynuowane będą badania biologicznych elementów jakości wód w punktach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego, zgodnie z projektem rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz w oparciu o ustalony harmonogram badań na lata 2008-2009.

W 2009 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie przystąpi do opracowania programu monitoringu wód powierzchniowych na lata 2010-2015, czyli na kolejny cykl wodny. Program będzie uwzględniał zweryfikowane i zaktualizowane dokumenty bazowe opracowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, (m.in. aktualna wersja Mapy podziału Hydrograficznego Polski, wykaz jednolitych części wód sztucznych i silnie zmienionych, zapisane w formacie GIS wykazy: jednolitych i scalonych części wód powierzchniowych, obszarów chronionych), a także wyniki przewidzianych przez GIOŚ do realizacji w 2009 roku zadań na rzecz systemu oceny stanu wód (m.in. analizy występowania substancji priorytetowych w ekosystemach wodnych i opracowania metodyki monitoringu i oceny potencjału ekologicznego zbiorników zaporowych na podstawie parametrów biologicznych).

Wody podziemne

Badania i ocena jakości wód podziemnych prowadzone są na poziomie krajowym przez Państwowy Instytut Geologiczny, będący z mocy ustawy Prawo wodne państwową służbą hydrogeologiczną zobligowaną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych. W skład sieci monitoringu wód podziemnych na terenie województwa podkarpackiego wchodzi 30 punktów pomiarowych. Są to studnie wiercone, piezometry i źródła. Większość punktów monitoringowych pełni równocześnie wiele funkcji i ma zastosowanie w kilku rodzajach monitoringu. W związku z trwającymi od 2006 roku pracami na rzecz dostosowania dotychczas funkcjonującej krajowej sieci pomiarowej monitoringu wód podziemnych do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej, ilość punktów pomiarowych jak również ich lokalizacja, ulegają corocznie zmianom. Zestawienie roczne wyników badań jest przekazywane do WIOŚ i służy do przygotowania oceny jakości wód podziemnych w województwie oraz określenia wieloletnich trendów zmian poziomu zanieczyszczenia badanych obiektów. W roku 2009 działania realizowane na rzecz monitoringu wód podziemnych będą kontynuowane.

Hałas

Pomiary poziomu hałasu i oceny stanu akustycznego środowiska w 2009 roku realizowane będą przez WIOŚ na terenach nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych. Dla potrzeb PMS w województwie podkarpackim wykonane zostaną pomiary dzienne i nocne hałasu drogowego i przemysłowego obejmujące:

- pomiary długookresowe poziomu hałasu,
- pomiary równoważnego poziomu hałasu,
- określenie warunków meteorologicznych,
- w przypadku monitoringu hałasu drogowego pomiary natężenia i struktury ruchu pojazdów.

W 2009 roku planowane jest prowadzenie pomiarów długookresowych poziomów hałasu dla następujących miejscowości: Kolbuszowa, Nowa Dęba, Polańczyk Zdrój.

Dodatkowo w ramach monitoringu kontrolnego (interwencyjnego) planuje się przeprowadzenie pomiarów uciążliwości hałasu komunikacyjnego w obrębie trzech miejscowości: Lesko, Przemysł, Jarosław.

Monitoring kontrolny ma na celu określenie wpływu badanych obiektów na środowisko, potwierdzenie osiągniętych efektów ekologicznych w przypadku realizacji inwestycji lub jego brak, jak również dostarczenie danych dla organów administracji samorządowej odpowiedzialnych za opracowywanie programów ochrony przed hałasem.

Pomiary stanu akustycznego środowiska w województwie wykorzystane zostaną do opracowania przez wojewódzkiego inspektora ogólnego podsumowania stanu akustycznego środowiska w województwie, jak również na potrzeby sporządzenia ogólnokrajowego raportu dla Komisji Europejskiej.

Pola elektromagnetyczne

Badania poziomów pól elektromagnetycznych od 2008 roku prowadzone są w trzyletnim cyklu pomiarowym. W roku 2009 w ramach kontynuacji cyklu przeprowadzone zostaną badania na terenie 70 obszarów województwa podkarpackiego. Punkty pomiarowe, po jednym na każdym obszarze, zlokalizowane będą w miejscach dostępnych dla ludności na trzech rodzajach obszarów województwa:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. - w pozostałych miastach
- na terenach wiejskich.

Celem monitoringu jest intensyfikacja pomiarów i badanie poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego występującego w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności.

Trzyletni cykl pomiarowy umożliwi śledzenie zmian poziomu pól elektromagnetycznych w obrębie tych samych obszarów na przestrzeni wielolecia.

Gleby

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski realizowany jest na poziomie krajowym przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Celem tych badań jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Badania są prowadzone w cyklach pięcioletnich. Z terenu województwa podkarpackiego do badań wytypowanych jest 14 punktów.

Zestawienie wyników pomiarów przekazane do WIOŚ daje podstawę do opracowania wieloletnich ocen stanu gleb i określenia ich zanieczyszczenia, spowodowanego głównie emisjami pochodzącymi ze źródeł pozarolniczych. W roku 2009 monitoring gleb ornych może ulec zmianom z uwagi na trwające prace Komisji Europejskiej nad stworzeniem regulacji prawnych w zakresie tematycznej strategii ochrony gleb w Europie, co wiąże się z opracowaniem Ramowej Dyrektywy Glebowej.

Opracowanie raportu o stanie środowiska w województwie podkarpackim w latach 1999 – 2008

W roku 2009 zostanie opracowany kolejny raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim obejmujący 10-letni okres, tzn. lata 1999-2008. Zgromadzenie wyników badań i kontroli środowiska z tak długiego okresu pozwoli na wskazanie obszarów, gdzie sukcesywnie następuje poprawa stanu środowiska oraz umożliwi wyodrębnienie tych terenów, na których nie są przestrzegane zasady zrównoważonego rozwoju. Działania mające na celu sporządzanie ocen i prognoz stanu środowiska oraz trendów zmian są jednym z celów państwowego monitoringu środowiska, a publikowany i szeroko rozpowszechniany raport wojewódzki stanowi m.in. wypełnienie zapisów art.8a ust 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, w którym wojewódzki inspektor jest zobowiązany przynajmniej raz w roku do przedłożenia informacji o stanie środowiska na terenie województwa organom administracji samorządowej.

Uzupełnienie danych do ogólnopolskiego raportu mozaikowego za lata 2000-2007

W związku z planowanym w 2009 roku przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wydaniem w serii Biblioteki Monitoringu Środowiska krajowego raportu mozaikowego za lata 2000-2007, WIOŚ w Rzeszowie dokona aktualizacji raportu przygotowanego w roku 2008. Materiały uzupełnione zostaną o dane za rok 2007. Przygotowanie ostatecznej wersji raportu według wytycznych GIOŚ planowane jest na wrzesień 2009 roku.

Współpraca z organami administracji samorządowej oraz przedsiębiorcami w zakresie identyfikacji obszarów o największych przekroczeniach standardów jakości środowiska

W ramach identyfikacji obszarów o największych przekroczeniach standardów jakości środowiska na terenie województwa, w 2009 roku WIOŚ będzie kontynuował współpracę z lokalnymi samorządami oraz przedsiębiorcami na rzecz identyfikacji źródeł zagrożeń oraz podejmowania działań naprawczych.

Rozważana jest możliwość uruchomienia w 2009 roku lokalnego monitoringu kontrolnego w Rzeszowie wokół zakładów WSK PZL –Rzeszów S.A., EKO-TOP Sp. z o.o. i Fenice Poland Sp. z o.o. Grupa Operatywna Rzeszów. Są to obiekty przemysłowe na terenie miasta, w sprawie uciążliwości których zgłaszane są liczne interwencje mieszkańców okolicznych osiedli. Realizacja tego przedsięwzięcia zależeć będzie od możliwości finansowych i technicznych WIOŚ. Do współpracy przy organizacji sieci pomiarowej zaproszone zostaną Urząd Miasta w Rzeszowie i zakłady, których dotyczą interwencje lokalnej społeczności.

W ramach podsystemu monitoringu powietrza, w 2009 roku w województwie podkarpackim kontynuowany będzie lokalny monitoring kontrolny wokół obiektów przemysłowych, które są przedmiotem interwencji mieszkańców. Celem tego monitoringu będzie wykazanie wpływu, lub jego braku, badanych obiektów na środowisko.

Lokalny monitoring kontrolny realizowany będzie przez Laboratorium Wojewódzkiego Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Wszystkie punkty monitoringowe zostały zlokalizowane w oparciu o instrukcję opracowaną przez Instytut Ochrony Środowiska „Zasady projektowania elementów sieci monitoringu zanieczyszczeń atmosfery” oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu.

W 2009 roku lokalny monitoring powietrza prowadzony będzie w miejscowościach:

- Jasło – w 4 punktach pomiarowych w zakresie węglowodorów, formaldehydu, dwutlenku azotu w celu określenia wpływu na środowisko zanieczyszczeń emitowanych przez Rafinerię Jasło S.A., Carbon Black Polska, LOTOS ASFALT Jasło. W odpowiedzi na interwencje mieszkańców WIOŚ prowadzi badania od 2004 roku;
- Mielec – w 3 punktach pomiarowych w zakresie formaldehydu i węglowodorów w celu określenia wpływu na jakość powietrza zakładów zlokalizowanych w SSE „EURO-PARK” Mielec. Badania we współpracy ze Starostą Mieleckim WIOŚ prowadzi od 1999 roku;
- Jedlicze – w 4 punktach pomiarowych w zakresie węglowodorów, formaldehydu, dwutlenku azotu na potrzeby kontrolowania wpływu na jakość powietrza Rafinerii Nafty Jedlicze S.A. W odpowiedzi na interwencje mieszkańców WIOŚ prowadzi badania od 2004 roku.

Gromadzenie wyników badań z zakresu państwowego monitoringu środowiska, terminowe przekazywanie danych do baz krajowych, zgodnie ze stanem prawnym i wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska dla potrzeb oceny stanu środowiska na poziomie krajowym i regionalnym oraz zapewnienia danych na potrzeby sprawozdawczości unijnej i międzynarodowej.

Wyniki badań prowadzonych w ramach realizacji wojewódzkiego programu monitoringu są gromadzone w komputerowych bazach danych. W roku 2009 kontynuowane będą prace w zakresie zbierania, weryfikowania, gromadzenia i archiwizowania wyników w funkcjonujących wieloletnich tematycznych bazach danych.

Terminy, zakres i sposób przekazywania danych z zakresu monitoringu powietrza zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 roku w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Wyniki pomiarów jakości powietrza gromadzone są w bazie danych JPOAT funkcjonującej od stycznia 2003 roku. Dane ze stacji i stanowisk pomiarowych monitoringu powietrza wprowadzane są do wojewódzkiej bazy JPOAT-W i przekazywane drogą elektroniczną do krajowej bazy JPOAT-K.

Zgodnie z rozporządzeniem w 2009 roku Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska przekazywane są:

1. do 10 dnia każdego miesiąca zweryfikowane miesięczne serie pomiarów za miesiąc poprzedni, ze wszystkich funkcjonujących na terenie województwa w podsystemie monitoringu powietrza stacji pomiarowych.
2. do 60 dni od końca miesiąca, w którym prowadzone były pomiary, wstępnie zweryfikowane miesięczne serie wyników pomiarów poziomów ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.
3. do 31 marca zweryfikowane serie pomiarowe za rok 2008.
4. do 31 marca informacja o wynikach rocznej oceny poziomów substancji w powietrzu i o wynikach klasyfikacji stref za rok 2008.

W 2009 roku w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie będzie kontynuowane zbieranie danych emisyjnych w ramach komputerowej bazy WBZ - Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska, w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. W bazie zbierane są informacje dotyczące punktowych źródeł emisji dotyczące: parametrów technicznych emitorów, rodzajów źródeł emisji, ilości i rodzajów zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza oraz typu stosowanych urządzeń oczyszczających. Dane te pozyskiwane są z bazy prowadzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego na potrzeby naliczania opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

W zakresie emisji hałasu do środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi bazę danych OPH (System Kontroli i Ewidencji Obiektów Emitujących Hałas). W bazie tej zbierane są informacje dotyczące hałasu przemysłowego, uzyskiwane podczas przeprowadzanych kontroli, oraz pomiary poziomów hałasu komunikacyjnego wykonywane przez WIOŚ w ramach PMŚ. Ponadto w bazie gromadzone są wyniki pomiarów prowadzonych przez inne podmioty zobowiązane z mocy prawa do wykonywania okresowych badań, w tym wyniki pomiarów hałasu wykorzystywanych przy sporządzaniu map akustycznych. W roku 2009 będzie kontynuowane gromadzenie wyników pomiarów w tej bazie. Zaktualizowana baza OPH, stanowiąca rejestr stanu akustycznego w województwie przekazywana jest corocznie w terminie do 31 marca do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Dane zestawione w OPH wykorzystywane są do tworzenia wojewódzkich i krajowych raportów o zagrożeniu hałasem przenikającym do środowiska.

W związku z trwającymi w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska pracami nad stworzeniem nowego narzędzia informatycznego do gromadzenia i przetwarzania wyników monitoringu wód powierzchniowych, w roku 2008 gromadzono wyniki w komputerowej bazie JaWo oraz arkuszach EXcel. Z uwagi na istotne zmiany w zakresie prowadzenia monitoringu wód zgodnego z RDW oraz sposobie sporządzania ocen, funkcjonujący program w 2008 roku tylko częściowo pozwolił na gromadzenie i przetwarzanie danych. Rok 2009 będzie rokiem testowania i wdrożenia nowego systemu informatycznego monitoringu wód powierzchniowych. Przekazywanie wyników badań będzie następować w wyznaczonych przez Głównego inspektora Ochrony Środowiska terminach i formatach.

Samokontrolne wyniki badań wód podziemnych wykonywanych przez zarządzających składowiskami na podstawie decyzji administracyjnych lub z mocy prawa, gromadzone są w komputerowej bazie danych Karta składowiska od 2007 roku. W roku 2009 prace te będą kontynuowane. Zebrane dane oraz wnioski z analizy wyników zostaną wykorzystane w działalności kontrolnej oraz zasilą blok „PRESJE”, stanowiącego istotny element Państwowego monitoringu środowiska.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nakłada na wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska obowiązek prowadzenia wojewódzkiej bazy informacji o korzystaniu ze środowiska, sporządzania raportu wojewódzkiego i przedkładania go, za pośrednictwem GIOŚ, Ministrowi Środowiska.

W wojewódzkiej bazie gromadzone są informacje o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, o ilości i jakości pobranej wody powierzchniowej i podziemnej oraz o ilości, stanie i składzie ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, wykorzystane do ustalenia wysokości opłat za korzystanie ze środowiska. Obowiązkiem przekazywania tych danych do wojewódzkiej bazy objęte są wszystkie podmioty korzystające ze środowiska.

Wojewódzka baza informacji o korzystaniu ze środowiska jest podsystemem systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska EKOINFONET, który wprowadzony został

do użytkowania w WIOŚ w 2007 roku. Problemy techniczne w funkcjonowaniu systemu uniemożliwiły wygenerowanie raportów wojewódzkich z danych za 2007 rok.

W 2009 roku na podstawie danych zgromadzonych w wojewódzkiej bazie przygotowany zostanie raport wojewódzki zawierający informacje o korzystaniu ze środowiska za 2008 rok. Jednocześnie do wojewódzkiej bazy wprowadzane będą dane i informacje dotyczące I półrocza 2009 roku, przekazane przez podmioty korzystające ze środowiska, zaliczone do I, II i III kategorii ryzyka wg nowej kategoryzacji podmiotów w ewidencji WIOŚ.

Ograniczenia techniczne (brak odpowiednich szablonów) powodują, że wojewódzka baza informacji o korzystaniu ze środowiska na obecnym etapie, mimo zgromadzenia w niej dużej ilości danych, nie może być wykorzystywana w bieżącej pracy WIOŚ jako źródło informacji o emisjach do środowiska w województwie.

Upowszechnianie informacji o środowisku i jego ochronie

Wydział Monitoringu Środowiska w roku 2009 będzie kontynuował prace w zakresie upowszechniania informacji o jakości poszczególnych elementów środowiska z wykorzystaniem różnych form przekazywania i wizualizacji danych.

Wyniki badań uzyskane w ramach realizacji „Programu monitoringu .....” obejmujące badania prowadzone na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym stanowią podstawę sporządzania opracowań tematycznych, raportów, biuletynów, komunikatów. Materiały będą umieszczane na stronie internetowej Inspektoratu: www.wios.rzeszow.pl.

Raporty o stanie środowiska i opracowania tematyczne wydane w serii Biblioteki Monitoringu Środowiska z pozostałych regionów Polski, jak również wiele innych wydawnictw o tematyce ochrony środowiska jest gromadzone w bibliotece WIOŚ. W roku 2009 kontynuowane będą prace w kierunku aktualizacji zbiorów bibliotecznych za pośrednictwem strony internetowej.

Istotnym narzędziem w upowszechnianiu informacji o stanie środowiska stanowi strona internetowa. W roku 2008 dokonano modernizacji strony internetowej prezentującej w trybie „on line” wyniki pomiarów jakości powietrza z automatycznych stacji monitoringu funkcjonujących w województwie, obsługiwanych przez WIOŚ. Umożliwi to w roku 2009 i kolejnych latach wszystkim zainteresowanym tematyką jakości powietrza uzyskanie szybkiej i prostej w obsłudze informacji o jakości powietrza w regionie, z możliwością generowania raportów dziennych, miesięcznych, rocznych.

W roku 2009 będą kontynuowane działania, zmierzające do poszerzenia zakresu prezentowanych na stronie internetowej danych pomiarowych..

Ważnym elementem w upowszechnianiu działań z zakresu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim są organizowane corocznie przez WIOŚ w Rzeszowie konferencje szkoleniowe dla przedstawicieli jednostek administracji samorządowej oraz przedsiębiorców. W roku 2009, podobnie jak w ubiegłych latach planuje się zorganizowanie konferencji ekologicznej:

- stan środowiska w województwie podkarpackim – podsumowanie rocznych wyników działalności pomiarowo-kontrolnej WIOŚ – wskazanie trendów zmian na przestrzeni ostatnich lat w zakresie państwowego monitoringu środowiska i działalności kontrolnej.

W celu zapewnienia powszechnego dostępu do informacji, w szczególności opracowań prezentowanych na konferencjach organizowanych przez WIOŚ, lub w których przedstawiciele WIOŚ uczestniczą w roli prelegenta, materiały ze spotkań zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej Inspektoratu. W roku 2009 działania te będą kontynuowane. Systematycznie i na bieżąco aktualizowana będzie zawartość zakładki „Aktualności”.

Ważniejsze informacje prasowe z działalności WIOŚ zamieszczane będą, wzorem lat poprzednich, na stronie internetowej Inspektoratu.

W celu udostępniania bieżących informacji o środowisku, w 2009 r. aktualizowana będzie na stronie internetowej WIOŚ zakładka „Informacja o środowisku”, zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku.

W 2009 roku kontynuowana będzie współpraca z organami samorządu terytorialnego w zakresie organizacji szkoleń tematycznych, udziału przedstawicieli WIOŚ w posiedzeniach rad powiatów, rad gmin oraz zespołów roboczych.

Znaczący udział w upowszechnianiu informacji o środowisku ma również współpraca WIOŚ z uczelniami wyższymi oraz ze szkołami. W roku 2009, podobnie jak w latach ubiegłych, pracownicy Inspektoratu będą uczestniczyli w organizowanych przez szkoły sesjach ekologicznych, olimpiadach, happeningach, przygotowując prezentacje multimedialne oraz wygłaszając prelekcje.

Wzorem lat ubiegłych upowszechnianie informacji o środowisku odbywać się będzie również poprzez bieżące załatwianie składanych w Inspektoracie wniosków o udzielenie informacji.

Szeroki dostęp do informacji odbywa się także poprzez współpracę z mediami w zakresie rozpowszechniania wyników pomiarowo-kontrolnych WIOŚ. W roku 2009 kontynuowane będzie zamieszczanie w lokalnych programach radiowych i telewizyjnych oraz w prasie lokalnej aktualnych informacji o środowisku, w szczególności w zakresie tematów wywołujących duże niepokoje społeczne.

4. PLAN PRACY LABORATORIUM

Laboratorium w 2009 roku i następnych latach będzie realizować w pierwszej kolejności zadania priorytetowe określone w wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w tym:

- zapewnienie wysokiej jakości danych dla potrzeb operacyjnego zarządzania środowiskiem, w tym modernizacja wyposażenia laboratoriów i sieci pomiarowych WIOŚ,
- wdrożenie nowych regulacji prawnych wynikających z ustaw,
- doskonalenie zawodowe pracowników.

Zadania te muszą być uzupełnione o istotny element działalności Laboratorium:

- zapewnienie optymalnego ekonomicznie współdziałania Laboratorium w zakresie działalności statutowej i usługowej.

Laboratorium jako wewnętrzna komórka organizacyjna WIOŚ pełniąca funkcje usługowe dla Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nie prowadzi własnych projektów. Plany Laboratorium ograniczają się do rozwoju zaplecza badawczego oraz utrzymania wysokiego poziomu usług. W 2009 roku będą prowadzone prace, mające na celu realizację wymagań w zakresie monitoringu środowiska w obszarze priorytetowych substancji niebezpiecznych.

Podstawowa działalność Laboratorium w 2009 roku wynikać będzie z potrzeb komórek WIOŚ oraz popytu na usługi zewnętrzne.

Powyższe priorytety będą realizowane poprzez podejmowanie działań długookresowych oraz szczegółowe działania bieżące w poszczególnych obszarach:

1. Wykonywanie badań na potrzeby ocen jakości powietrza atmosferycznego w zakresie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, rozszerzenie zakresu badań WWA oraz badań pyłu PM_{2,5},
2. Wykonywanie badań fizyko-chemicznych opadów atmosferycznych i mokrej depozycji do podłoża w comiesięcznych próbkach pobieranych przez stację IMGW w Lesku.
3. Wykonywanie badań i pomiarów jakości wód powierzchniowych w zakresie analiz fizyko-chemicznych i biologicznych pobór próbek biologicznych,
4. Wykonywanie badań jakości wód podziemnych, ziemi i gruntu w rejonach narażonych na zanieczyszczenia,
5. Wykonywanie pomiarów akustycznych, oraz pomiarów natężenia pól elektromagnetycznych w środowisku,
6. Wykonywanie badań i pomiarów na potrzeby prowadzonych kontroli i działań w przypadku wystąpienia poważnych awarii oraz w zakresie nadzoru nad usuwaniem skutków awarii ekologicznych oraz przywracaniem środowiska do stanu właściwego we współpracy z Wydziałem Inspekcji i Wydziałem Monitoringu,
7. Współdziałanie w pracach dotyczących ograniczania zagrożeń dla społeczeństwa, udział w interwencyjnych badaniach lokalnych zagrożeń, doraźnych badaniach monitoringowych w tym wdrożenia sprzętu do szybkiej oceny zagrożeń,
8. Zainstalowanie otrzymanej zgodnie z planem centralnego zaopatrzenia aparatury i wdrożenie I etapu monitoringu zawartości pyłu PM_{2,5} w powietrzu na stacji monitoringowej Rzeszów,
9. Współdziałanie w opracowaniu wojewódzkiego programu monitoringu na lata 2010-2013,
10. Podjęcie prac wdrożeniowych metodyk badań indeksu okrzemkowego i rozszerzenia zakresu badań biologicznych w wodach powierzchniowych,
11. Monitorowanie potrzeb w zakresie wymiany przestarzałej aparatury oraz instalacja i wdrożenie sprzętu dostarczonego w ramach zakupów realizowanych przez GIOŚ,

12. Dalsze wdrażanie specjalizacji pracowni wynikające z potrzeb, możliwości lokalowych, personalnych i aparaturowych,
13. Współpraca Laboratorium z GIOŚ w sprawie metodyk badawczych ze szczególnym uwzględnieniem jednolitych zasad ich walidacji oraz wymagań jakościowych,
14. Podjęcie wstępnych prac związanych z wdrożeniem systemu jakości w automatycznych sieciach pomiarowych, w tym rozszerzenie zakresu akredytacji o badania pyłu i składu pyłu atmosferycznego,
15. Uczestnictwo Laboratorium w badaniach biegłości organizowanych przez GIOŚ, zalecanych przez PCA, własnych i innych,
16. Dostosowanie struktury wewnątrz - laboratoryjnej oraz systemu zarządzania do warunków zmieniających się potrzeb badawczych, otrzymanej aparatury i wymogów prawnych,
17. Udział pracowników Laboratorium w naradach i szkoleniach doskonalących z zakresu technik badawczych, systemu zarządzania oraz przepisów prawnych.

5. PLAN PRACY W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

W 2009 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska będzie kontynuował realizację zadań wynikających z konwencji, umów międzynarodowych oraz porozumień dwustronnych zawartych z państwami graniczącymi z województwem podkarpackim na szczeblu krajowym i regionalnym.

Współpraca koncentrować się będzie m.in. na monitoringu wód i powietrza, inwentaryzacji przygranicznych źródeł zanieczyszczenia środowiska, transgranicznym przemieszczaniem odpadów, wymianie doświadczeń związanych z wymuszaniem przestrzegania prawa.

Szczególny nacisk położony będzie na umocnienie współpracy dwustronnej z Ukrainą.

Obszary przygraniczne z Ukrainą narażone są na skutki poważnych awarii i zdarzeń o charakterze nadzwyczajnym. Zagrożonymi komponentami środowiska są wody powierzchniowe, wypływające z Ukrainy granicznych rzek: Wisznia, Szkło i Lubaczówka, powietrze i gleby.

Po stronie ukraińskiej występują zagrożenia związane głównie z pozostałościami po górnictwie siarkowym, siecią rurociągów do przesyłu ropy naftowej i gazu, drogowym i kolejowym przewozem towarów niebezpiecznych

Na obszarach przygranicznych znajdują się tereny o cennych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, ciekły wodne, zbiorniki wód podziemnych, rezerваты, parki narodowe i krajobrazowe.

Współpraca koncentrować się będzie na działaniach, których celem jest poprawa jakości środowiska naturalnego w strefie przygranicznej, zwiększenie skuteczności jego ochrony, a także doskonalenie organizacji prac w dziedzinie zapobiegania i ograniczania skutków awarii i zdarzeń o zasięgu transgranicznym.

W 2009 roku realizowane będą m.in. zadania wynikające z:

1. Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych z dnia 10 października 1996 roku, w szczególności poprzez:
  - prowadzenie monitoringu jakości wód wypływających z terytorium Ukrainy, oraz wypływających z terytorium Polski.
  - udział przedstawicieli WIOŚ w pracach polsko-ukraińskich Grup Roboczych do spraw Ochrony Wód Granicznych przed Zanieczyszczeniem „OW” i Zwalczenia Nadzwyczajnych Zanieczyszczeń „NZ”, działających w ramach w/w Umowy,
  - przygotowanie i uzgodnienie z partnerami ukraińskimi materiałów na IX Posiedzenie Polsko-Ukraińskiej Komisji do spraw Wód Granicznych.
2. Porozumienia zawartego między:
  - Wojewodą Podkarpackim a Lwowską Obwodową Administracją Państwową o współpracy międzyregionalnej z dnia 26 maja 2000 roku,
  - Wojewodą Podkarpackim i Marszałkiem Województwa Podkarpackiego a Lwowską Obwodową Administracją Państwową i Lwowską Radą Obwodową o współpracy regionalnej w celu odpowiedniego przygotowania i przeprowadzenia finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012,
  - Podkarpackim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie a Państwowym Urzędem Ochrony Środowiska w Obwodzie Lwowskim zawarte w dniu 23 października 2008 roku.

Realizując zadania zawarte w wyżej wymienionych dokumentach, w wyniku wzajemnych kontaktów i uzgodnień kontynuowana będzie wymiana informacji w dziedzinie ochrony środowiska, a w szczególności prowadzenie wspólnych badań i monitoringu przygranicznego.

Podjęmowane będą także działania w celu zapobiegania i likwidacji skutków zanieczyszczenia środowiska. Dokonywana będzie wymiana materiałów informacyjnych o realizowanych przedsięwzięciach, mających wpływ na jakość środowiska, opracowań i raportów o stanie środowiska.

3. Wojewódzki Inspektorat na bieżąco realizował będzie zadania z zakresu ochrony środowiska wynikające z ratyfikowanych konwencji, w tym:
  - Konwencji Bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych,
  - Konwencji Wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej,
  - Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych,
  - Konwencji w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych,
  - Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości.
4. Przedstawiciel Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska będzie brał udział w pracach Komisji Roboczej Euroregionu Karpackiego.
5. Rozwijana będzie współpraca międzynarodowa poprzez udział w projektach, szkoleniach organizowanych przy współpracy zagranicznych partnerów.
6. Przewiduje się uczestnictwo w pracach grupy roboczej do współpracy regionalnej w celu odpowiedniego przygotowania i przeprowadzenia Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.
7. Planowane jest uczestnictwo w Projekcie PL 0100, realizowanym w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

6. PROJEKT PLANU DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH NA ROK 2009

Projekt planu finansowego dla Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2009, co wynika z załączonej tabeli, nie zabezpiecza w całości wydatków niezbędnych do zapewnienia realizacji zadań ustawowych. Przyznane środki w ramach wydatków bieżących nie zapewnią pełnego pokrycia potrzeb WIOŚ wraz z Delegaturami w Przemyślu, Jasle i Tarnobrzegu, mimo podejmowanych ciągle działań zmierzających do ograniczenia i oszczędności dokonywanych wydatków. Wielkość środków otrzymanych na działalność bieżącą w latach 1999-2008 w rozbiciu na źródła pochodzenia przedstawia wykres.

Realizacja zadań jest trudna, gdyż na Inspekcję Ochrony Środowiska w ostatnich latach nałożono szereg nowych zadań i obowiązków. Nakładanie nowych zadań i obowiązków nie ma odzwierciedlenia w wielkości otrzymywanych środków w ramach planu finansowego. Z uwagi na to, że plan finansowy nie zapewnia środków finansowych na prowadzenie w pełni monitoringu stanu środowiska (zadanie ustawowe), konieczne jest podejmowanie starań o pozyskanie na ten cel dodatkowych środków finansowych z funduszy celowych ochrony środowiska. Zmiany, wprowadzone w 2007r. w ustawie Prawo ochrony środowiska, stworzyły możliwość uzyskania środków z WFOŚiGW w Rzeszowie oraz z NFOŚiGW w Warszawie. Pozwoliło to na realizację zadań PMŚ w niezbędnym zakresie.

Zgodnie z art. 22 ust.2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, WIOŚ gromadzi na rachunku dochodów własnych dochody z tytułu usług świadczonych przez Laboratorium WIOŚ, wykraczających poza zakres jego działalności podstawowej.

Ponadto, od 01.01.2008r., środki uzyskane z weryfikacji rocznych raportów w zakresie zgodności zawartych w nich interpretacji ze stanem faktycznym zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2004r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, są gromadzone na rachunku dochodów własnych. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, środki te są wykorzystywane na sfinansowanie wydatków bieżących i majątkowych związanych z weryfikacją rocznych raportów. Do 31.12.2007r. stanowiły one dochód budżetu państwa.

Plan finansowy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska na rok 2009 w odniesieniu do sytuacji finansowej w latach 1999-2008, przedstawia Tabela 9.

Tabela 9

Finansowanie WIOŚ Rzeszów w latach 1999 – 2008 (w tys. zł)

Lp	Lata	Środki budżetowe - wydatki				Środki specjalne – wydatki od 2005r. – Dochody własne				Dotacje z Funduszy Ochrony Środowiska						RAZEM WYDATKI			
		Ogółem	w tym			Ogółem	w tym			WFOŚiGW			NFOŚiGW			Ogółem	w tym		
			Dział. Bież.	Inwest	Wynag. Poch + ZFŚS		Dział bież.	Inwest	Premia	Ogółem	w tym		Ogółem	w tym					
											Dział bież.	Inwest		Dział bież.	Inwest				
1	1999	6 768	1 204	244	5 320	614	475	-	139	510	201	309	-	-	-	7 892	1 880	553	5 459
2	2000	7 040	979	220	5 841	988	551	147	290	530	196	334	-	-	-	8 558	1 726	701	6 131
3	2001	7 104	725	84	6 295	549	211	22	316	270	246	24	1 359	311	1 048	9 282	1 493	1 178	6 611
4	2002	6 942	517	105	6 320	689	499	16	174	457	412	45	273	115	158	8 361	1 543	324	6 494
5	2003	7 861	509	837	6 515	812	690	17	105	523	331	192	6	6	-	9 202	1 536	1 046	6 620
6	2004	8 542	577	1 173	6 792	1 022	901	56	65	457	194	263	17	17	-	10 038	1 689	1 492	6 857
7	2005	8 084	880	100	7 104	DW 782 „S” 191	570 60	212 7	- 124	416	394	22	855	163	692	10 328	2 067	1 033	7 228
8	2006	8 306	874	200	7 232	1 011	743	268	-	-	-	-	1 178	-	1 178	10 495	1 617	1 646	7 232
9	*2006	939	-	939	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	939	-	939	-
10	2007	8 365 **19	882 19	99 -	7 384 -	1 204	787	417	-	343	251	92	1 096	13	1 083	11 027	1 952	1 691	7 384
11	2008	9 970	873	111	8 986	1 520	895	625	-	598	411	187	-	-	-	12 088	2 179	923	8 986
12	2009	10 046	713	140	9 193	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 046	713	140	9 193

poz. 1-11 – wykonanie

poz. 12 – projekt planu na 2009r.

* wydatki niewygasające z upływem 2005r (śr. z UKIE) w kwocie 939 tys. zł, zrealizowano 22.06.2006r.

**rezerwa celowa cz. 83 poz. 43 projekt „Wsparcie ukraińskich służb ochrony środowiska w zakresie nadzoru nad stanem środowiska”

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie

*Dochody i wydatki do projektu ustawy budżetowej na 2009 r.,
zatwierdzone przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego*

w tys. zł

Lp.	Dział	Rozdział	Treść	Plan wydatków na 2009 r. ogółem	z tego:									dochody
					dotacje ogółem	z tego:			świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki bieżące jednostek budżetowych	wydatki majątkowe	finansowanie z udziałem środków Unii Europejskiej		
						dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, realizowanych przez j.s.t.							pozostałe dotacje	
						gminy	powiaty	samorząd województwa						
1.	900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	10 046	-	-	-	-	-	22	9 884	140	-	70
		90014	Inspekcja Ochrony Środowiska	10 046	-	-	-	-	-	22	9 884	140	-	70

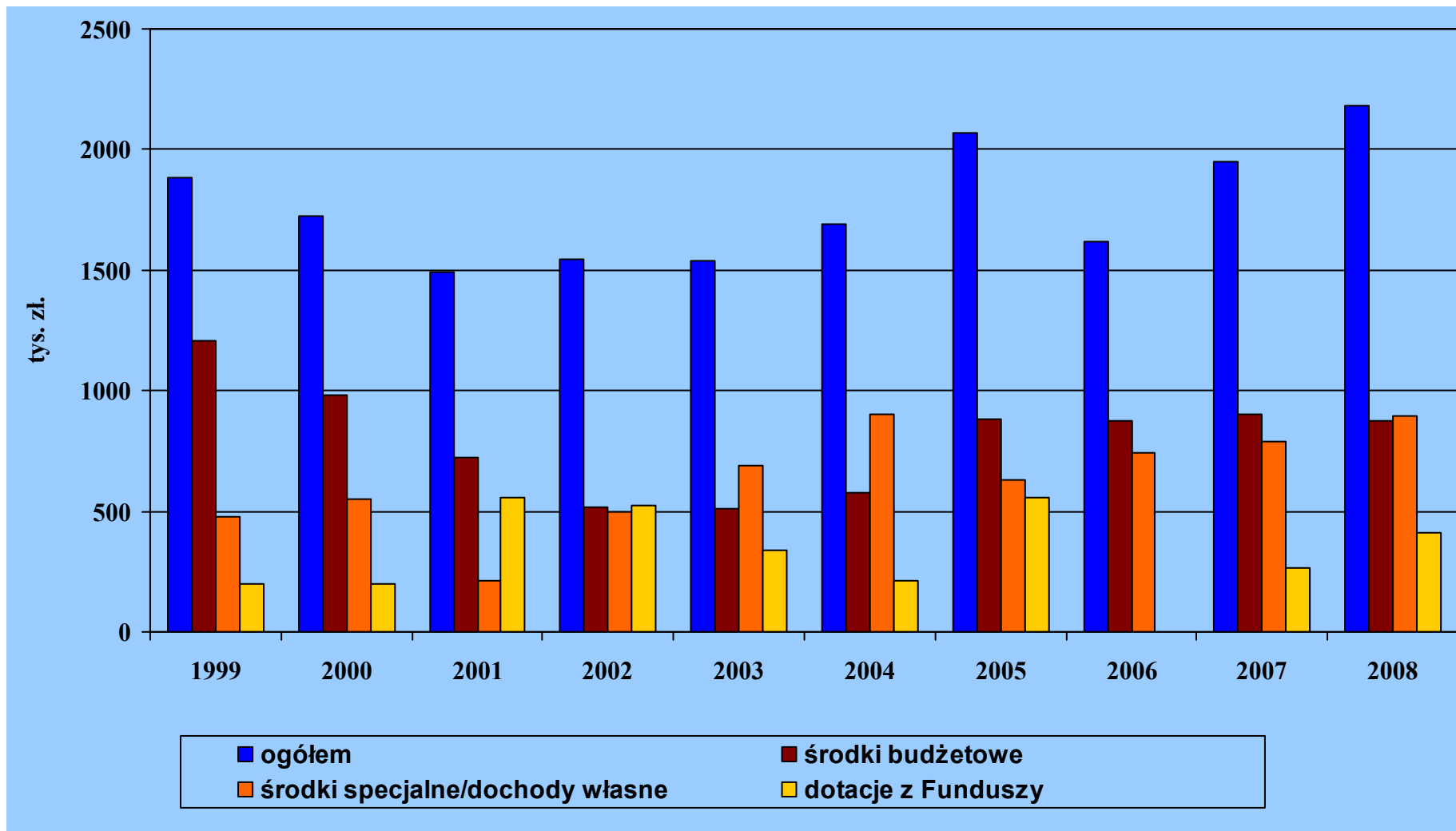

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie

*Zatrudnienie i wynagrodzenia do projektu ustawy budżetowej na 2009 r.,
zatwierdzone przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego*

Lp.	Dział	Rozdział	Treść	§ §	Zatrudnienie	Wynagrodzenia w tys. zł			Uwagi
						Ogółem	z tego:		
							Wynagrodzenia	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	
1.	900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska						
		90014	Inspekcja Ochrony Środowiska		206	7 684	7 084	600	
				4010, 4040		616	570	46	Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń
				4020, 4040	206	7 068	6 514	554	Członkowie korpusu służby cywilnej

Finansowanie WIOŚ Rzeszów w latach 1999 - 2008 w tys. zł. (działalność bieżąca)

7. PLAN SZKOLEŃ

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, przy szkoleniu personelu w 2009 roku, opierać się będzie w głównej mierze na szkoleniach zewnętrznych finansowanych ze środków Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Ministerstwa Środowiska oraz innych instytucji współpracujących z Inspekcją Ochrony Środowiska.

Nieliczne szkolenia, finansowane z własnych środków budżetowych i konta dochodów własnych, mają zapewnić funkcjonowanie Inspektoratu, w zakresie minimalnych wymogów nałożonych nowymi przepisami prawa.

Ponadto w 2009 r. personel Inspektoratu uczestniczył będzie, w sposób ciągły, w szkoleniach organizowanych ze środków Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”, finansowanego w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Szczegółowy plan szkoleń na rok 2009 finansowanych z własnych środków budżetowych i konta dochodów własnych Inspektoratu przedstawia Tabela 10.

Tabela 10

Lp.	Temat szkolenia / Zakres szkolenia	Czas trwania szkolenia	Forma	Ilość osób	Orientacyjny koszt	Źródła finansowania
1	2	3	4	6	6	7
Wydział Inspekcji						
1.	Rozpatrywanie i załatwianie interwencji.	1 dzień	Wykład, dyskusja	1 osoba	200,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)
Wydział Monitoringu						
2.	Zastosowanie modelowania w rozpowszechnianiu zanieczyszczeń powietrza	1 dzień	Wykład	1 osoba	220,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)
Laboratorium						
3.	System Jakości. Auditor systemu	2 dni	Warsztaty	1 osoba	10 000,00 zł.	Z konta dochodów własnych
4.	Doskonalenie technik badawczych (wg potrzeb kilkakrotnie w ciągu roku)	po 2 osoby każdy temat	Warsztaty	po ok. 2 osoby na każdy temat		
5.	Pobór próbek i pomiary terenowe	1 dzień	Warsztaty	ok. 30 osób		
6.	Kontrola jakości w badaniach mikrobiologicznych	1 dzień	Wykład	1 osoba		
7.	Prowadzenie zapisów, dokumentacja systemu zarządzania	1 dzień	Wykłady	1 osoba	200 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)

Wydział Budżetu i Finansów						
8.	Podatek dochodowy od osób fizycznych od stycznia 2009 r. oraz rozliczenie roczne za 2008 r.	1 dzień	Wykłady	1 osoba	160,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)
Wydział Administracyjno-Techniczny						
9.	Szkolenie z zakresu ustawy o zamówieniach publicznych	1 dzień	Wykłady	1 osoba	200,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)
Wydział Kadrowo-Organizacyjny						
10.	Okresowe szkolenie BHP dla osób kierujących pracownikami i pracodawców	2 dni	Wykład	1 osoba	3 300,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)
11.	Okresowe szkolenie BHP dla pracowników administracyjno-biurowych	1 dzień	Wykład	23 osoby		
12.	Dokumentacja pracownicza. Jak przygotować się do kontroli PIP.	1 dzień	Wykład	2 osoby		
13.	Szkolenie inspektora ochrony ppoż. na potrzeby WIOŚ Rzeszów	14 dni	Warsztaty	1 osoba		
14.	Szkolenie teoretyczne w ramach służby przygotowawczej dla nowo przyjętych pracowników służby cywilnej	1 miesiąc	Wykład	10 osób	8 000,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4550)
15.	Okresowe szkolenie BHP dla stanowisk roboczych	1 dzień	Wykład	12 osób	720,00 zł	Ze środków budżetowych WIOŚ Rzeszów (§ 4700)
ŁĄCZNY KOSZT – 23 000,00 zł (w tym 10 000,00 zł. z konta dochodów własnych)						

Uwaga:

Realizacja planu szkoleń uzależniona jest od przyznanych i wypracowanych środków finansowych.

8. PLAN KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Głównym celem kontroli wewnętrznej jest dostarczanie kierownictwu Inspektoratu informacji niezbędnych do podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem jednostką oraz bezzwłoczne sygnalizowanie stwierdzonych naruszeń, nadużyć i innych uchybień.

Ogólne zasady wykonywania kontroli wewnętrznej zostały wprowadzone w życie przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Zarządzeniem nr 19/2002 z dnia 21 listopada 2002 r. *w sprawie zasad wykonywania kontroli wewnętrznej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie.*

Ponadto, Zarządzeniem nr 22/2006 z dnia 26 października 2006 r. *w sprawie procedur kontroli finansowej w zakresie wydatków dokonywanych ze środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych oraz zasad wstępnej oceny celowości dokonywanych wydatków ze środków publicznych z uwzględnieniem standardów kontroli finansowej,* Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie określił szczegółowe zasady wykonywania kontroli finansowej.

Plan kontroli wewnętrznej na rok 2009 przedstawia Tabela 11.

Tabela 11

Lp.	Temat kontroli	Miejsce przeprowadzania kontroli	Rodzaj kontroli	Termin kontroli	Osoba/y odpowiedzialna/e za przeprowadzenie kontroli
1	2	3	4	5	6
1.	Kontrola dyscypliny pracy poprzez codzienną obsługę programu ERCP oraz nadzór nad listą obecności.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Naczelnik Wydziału Organizacyjno-Kadrowego, Kierownicy Delegatur
2.	Kontrola wykorzystania urlopów wypoczynkowych.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Naczelnik Wydziału Organizacyjno-Kadrowego, Kierownicy Delegatur
3.	Kontrola wykorzystania czasu pracy (spóźnienia, zwolnienia).	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Naczelnik Wydziału Organizacyjno-Kadrowego, Kierownicy Delegatur
4.	Kontrola zwolnień lekarskich.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 15/99 PWIOŚ z dnia 17.08.99r	Zgodnie z zarządzeniem Nr 15/99 PWIOŚ z dnia 17.08.99r.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 15/99 PWIOŚ z dnia 17.08.99r.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 15/99 PWIOŚ z dnia 17.08.99r.
5.	Kontrola stanu bhp i ppoż.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Pracownik ds. bhp i ppoż.
		DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Wielosobowe Samodzielne Stanowisko d/s. obronnych, ppoż. oraz BHP.

Lp.	Temat kontroli	Miejsce przeprowadzania kontroli	Rodzaj kontroli	Termin kontroli	Osoba/y odpowiedzialna/e za przeprowadzenie kontroli
1	2	3	4	5	6
6.	Kontrola z zakresu stosowania i wykorzystywania odzieży ochrony osobistej oraz stopnia zużycia środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Kierownik Laboratorium, Wieloosobowe Samodzielne Stanowisko d/s. obronnych, ppoż. oraz BHP, Naczelnik WI.
		DJ, DP, DT.	Następna (sprawdzająca)	Kwiecień, Maj, Czerwiec.	Kierownik Laboratorium, Wieloosobowe Samodzielne Stanowisko d/s. obronnych, ppoż. oraz BHP.
		DJ, DP, DT.	Następna (sprawdzająca)	Wrzesień, Październik, Listopad.	Kierownik Laboratorium, Wieloosobowe Samodzielne Stanowisko d/s. obronnych, ppoż. oraz BHP.
7.	Kontrola ewidencji czasu pracy w programie ERCP.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Naczelnik Wydziału Organizacyjno-Kadrowego, Kierownicy Delegatur.
8.	Poprawność gromadzenia i przechowywania dokumentów zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjna i archiwalną.	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownicy Delegatur, Naczelnicy komórek organizacyjnych, Kierownik Laboratorium.
9.	Właściwe zabezpieczenie pomieszczeń i obiektów.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału AT
10.	Kontrola gospodarki magazynowej	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału AT.
11.	Gospodarka środkami transportu (ład i porządek w środkach transportu i miejscach garażowania).	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału AT.
12.	Kontrola przedkładanych umów, porozumień, rachunków i innych dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Radcowie Prawni, Naczelnik Wydziału AT, Główny Księgowy.
13.	Poziom opracowań merytorycznych.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	PWIOŚ

Lp.	Temat kontroli	Miejsce przeprowadzenia kontroli	Rodzaj kontroli	Termin kontroli	Osoba/y odpowiedzialna/e za przeprowadzenie kontroli
1	2	3	4	5	6
14.	Dokładność i terminowość realizacji powierzonych zadań.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Naczelnicy komórek organizacyjnych, Kierownik Laboratorium.
15.	Zgodność przedkładanych dokumentów z obowiązującymi przepisami prawa.	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Naczelnicy komórek organizacyjnych, Kierownik Laboratorium, Radcowie Prawni.
16.	Kontrola prowadzenia bieżących rejestrów spraw (rejestr zakładów kontrolowanych, rejestr wydawanych zarządzeń pokontrolnych, i właściwego ich wypełniania)	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału WI.
17.	Kontrola w terenie inspektorów pod względem właściwego wykorzystania czasu pracy i prowadzenia kontroli zgodnie z zasadami.	Teren województwa	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału WI.
18.	Kontrola gospodarki magazynowej w laboratorium	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownik Laboratorium.
19.	Nadzór nad truciznami oraz poprawność prowadzenia ewidencji trucizn i odczynników chemicznych.	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	2 razy w roku	Kierownik Laboratorium.
20.	Ład w pomieszczeniach laboratoryjnych i właściwe zabezpieczanie tych pomieszczeń	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownik Laboratorium, kierownicy pracowni.
21.	Kontrola systemu jakości w laboratorium, zgodnie z dokumentacją systemu zapewnienia jakości	DR, DJ, DP, DT	Wg planów auditów na 2009 r.	Wg planów auditów na 2009 r.	Audytory wewnętrzni.
22.	Kontrola wdrożenia oznakowania aparatury z dotacji celowych	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Główny specjalista ds. koordynacji systemów jakości.
23.	Kontrola legalności zainstalowanych programów	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Kierownicy Delegatur, Naczelnik AT.

Lp.	Temat kontroli	Miejsce przeprowadzania kontroli	Rodzaj kontroli	Termin kontroli	Osoba/y odpowiedzialna/e za przeprowadzenie kontroli
1	2	3	4	5	6
24.	Kontrola zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych.	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Administrator Danych Osobowych.
25.	Kontrola wykorzystania samochodów służbowych	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału AT
26.	Kontrola wykorzystania telefonów komórkowych	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Naczelnik Wydziału AT
27.	Kontrola przestrzegania przepisów BHP podczas prac terenowych	DR, DJ, DP, DT	Następna (sprawdzająca)	1 raz w roku	Samodzielne Stanowisko d/s. obronnych, ppoż. oraz BHP, Kierownik Laboratorium
28.	Kontrola przestrzegania zasad użytkowania i korzystania ze sprzętu służbowego	DR, DJ, DP, DT	Bieżąca	-	Kierownicy Delegatur, Naczelnicy i kierownicy komórek organizacyjnych
29.	Kontrola finansowa w zakresie wydatków dokonywanych ze środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych oraz zasad wstępnej oceny celowości dokonywanych wydatków ze środków publicznych.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 22/2006 PWIOŚ z dnia 26.10.2006 r.	Wstępna Zgodnie z zarządzeniem Nr 22/2006 PWIOŚ z dnia 26.10.2006 r.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 22/2006 PWIOŚ z dnia 26.10.2006 r.	Zgodnie z zarządzeniem Nr 22/2006 PWIOŚ z dnia 26.10.2006 r.

DR – Inspektorat w Rzeszowie; **DJ** – Delegatura w Jaśle; **DP** – Delegatura w Przemyśle; **DT** – Delegatura w Tarnobrzegu

9. ZAMIERZENIA ORGANIZACYJNE

1. Dostosowanie struktury wewnętrznej Inspektoratu do warunków, wynikających kontynuacji reformy administracyjnej kraju.
2. Dostosowanie wewnętrznych aktów normatywnych oraz funkcjonujących w Inspektoracie procedur do nowych zapisów ustaw i rozporządzeń.
3. Nabór nowych pracowników.
4. Doskonalenie kadry merytorycznej, związane z wdrażaniem nowych przepisów prawnych dotyczących Ochrony Środowiska.
5. Bieżąca realizacja zadań z zakresu kontroli wewnętrznej.
6. Praca nad przygotowaniem i realizacją „Planu pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na rok 2010”.
7. Przygotowanie rocznej „Informacji o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2008 r. w Województwie Podkarpackim”.
8. Opracowanie raportu: „Stan środowiska w województwie podkarpackim w latach 1999-2008”.
9. Weryfikacja, uszczegółowienie i wdrożenie jednolitych zasad przyjmowania, rejestrowania i załatwiania skarg oraz wniosków o podjęcie interwencji.
10. Ujednolicenie postępowania w zakresie udzielania informacji o środowisku i jego ochronie.
11. Wdrażanie usprawnień organizacyjnych i merytorycznych, wypracowanych w trakcie realizacji Projektu PL 0100.

Plan Pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na 2009 rok opracowano w Wydziale Organizacyjno-Kadrowym w oparciu o materiały przekazane przez poszczególne komórki organizacyjne Inspektoratu.